

Zastupljenost akademskog diskursa u istraživanjima različitih aspekata uporabe poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi

---

Mršić, Tea

Master's thesis / Diplomski rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:918611>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-23**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

TEA MRŠIĆ

**ZASTUPLJENOST AKADEMSKOG DISKURSA U ISTRAŽIVANJIMA RAZLIČITIH
ASPEKATA UPORABE POETSKIH STRUKTURA U RADU S DJECOM JASLIČKE
DOBI**

Diplomski rad

Pula, rujan 2024.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

TEA MRŠIĆ

**ZASTUPLJENOST AKADEMSKOG DISKURSA U ISTRAŽIVANJIMA RAZLIČITIH
ASPEKATA UPORABE POETSKIH STRUKTURA U RADU S DJECOM JASLIČKE
DOBI**

Diplomski rad

JMBAG: 0303089083, izvanredni student

Studijski smjer: Rani i predškolski odgoj i obrazovanje na hrvatskom jeziku

Predmet: Akademska komunikacija na hrvatskom jeziku

Znanstveno područje: Humanističke znanosti

Znanstveno polje: Filologija

Znanstvena grana: Kroatistika

Mentor: izv. dr. sc. Kristina Riman

Pula, rujan 2024.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Tea Mršić, kandidatkinja za magistru primarnog obrazovanja ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

Tea Mršić

U Puli, 11.09.2024.

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Tea Mršić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom Zastupljenost akademskog diskursa u istraživanjima različitih aspekata uporabe poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 11.09.2024.

Potpis

Tea Mršić

SADRŽAJ

1. UVOD.....	5
2. METODOLOGIJA I PREGLED LITERATURE	7
2.1. Kriteriji odabira literature	7
2.2. Analiza informacija	9
3. AKADEMSKA KOMUNIKACIJA.....	10
3.1. Poetske strukture i razvoj djece	10
3.1.1. Ritam	11
3.1.2. Rima	12
3.1.3. Metafora	13
3.1.4. Zvuk.....	14
4. PREGLED I USPOREDBA ZNANSTVENOG I STRUČNOG DISKURSA	17
4.1. Stručni radovi i znanstveni radovi.....	18
4.1.1. Stručni rad „ Zašto je važno da djeca čitaju?“	18
4.1.2. Stručni rad „Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi“	19
4.1.3. Stručni rad “Poticanje dječje kreativnosti u predškolskim ustanovama	21
4.1.4. Znanstveni rad „Slikovnica: prvi strukturirani čitateljski materijal namijenjen djetetu“	23
4.1.5. Znanstveni rad „Mišljenje odgojitelja o metodičkim postupcima za razvoj predvještina čitanja i pisanja“	24
4.1.6. Znanstveni rad „Stavovi odgojitelja predškolske djece prema glazbenim aktivnostima u vrtiću i samoprocjena kompetentnosti“	25
4.2. Identifikacija najboljih praksi	26
4.2.1. Reggio Emilia pristup (Italija).....	27
4.2.2. High/Scope (Sjedinjene Američke Države)	27
4.2.3. Curriculum for Excellence (Škotska)	28
4.2.4. The Whāriki (Novi Zeland).....	29
4.2.5. Montessori pristup (Globalno)	29
4.2.6. Suzuki metoda (Globalno)	30
4.2.7. Forest schools (Danska).....	31
4.2.8. Waldorf/Steiner pristup (Globalno)	32
4.3. Stvaranje smjernica i preporuka	34

4.4. Prikaz dosadašnjih i poticanje budućih istraživanja	35
5. RAZLIČITI ASPEKTI UPORABE POETSKIH STRUKTURA U KONTEKSTU RANOG ODGOJA I OBRAZOVANJA	37
5.1. Tipovi poetskih struktura i njihove karakteristike.....	37
5.1.1. Malešnice	37
5.1.2. Rima i ritam	39
5.1.3. Brojalice i igre s riječima.....	40
5.1.4. Priče u stihu.....	40
5.2 Utjecaj poetskih struktura na razvoj djece	41
5.2.1. Emocionalni razvoj	41
5.2.2. Kognitivni razvoj	41
5.2.3. Socijalni razvoj.....	42
6. POETSKE KOMPETENCIJE ODGOJITELJA.....	43
6.1. Rano poticanje poetske osjetljivosti kod djece.....	45
6.2. Razlike i sličnosti u znanstvenim radovima autora o uporabi poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi.....	46
7. PRIMJERI IZ PRAKSE I TEORIJSKI OKVIRI	48
8. RASPRAVA.....	50
9. ZAKLJUČAK	52
10. LITERATURA.....	54
SAŽETAK.....	58
SUMMARY	59

1. UVOD

U suvremenom odgojno-obrazovnom kontekstu, naglasak na ranoj dječjoj dobi, s posebnim fokusom na razvoju u jasličkoj dobi, postavlja se kao ključna točka interesa i istraživanja. Upravo u ovom ranom razdoblju formiraju se temeljne vještine i sposobnosti koje će oblikovati budući put svakog djeteta. U toj složenoj mreži odgojnih utjecaja, kreativnost i umjetnički izraz prepoznaju se kao neizostavni čimbenici. Među različitim izražajnim oblicima, poetske strukture ističu se kao posebno važan jezik koji djeca mogu razumjeti i prihvatiti već od najranije dobi. Rima, ritam, metafora i zvuk nisu samo formalni elementi pjesničkog stvaralaštva; oni su suptilni alati koji mogu poticati kognitivni razvoj, jačati emocionalnu inteligenciju i unaprijediti jezične vještine djeteta. U Hrvatskoj, kao i u drugim europskim zemljama, interes za ovu temu raste paralelno s razvojem suvremenih pristupa ranom odgoju i obrazovanju. Tradicionalno, jaslice su bile više usmjerene na brigu o djetetu, dok se danas prepoznaje važnost poticanja djetetove kreativnosti i jezičnog razvoja već od najranije dobi. Povijest ove teme u Europi može se pratiti kroz razvoj pedagoških pristupa ranom odgoju i obrazovanju, kao i kroz utjecaj književnosti za djecu i razvoj dječje psihologije. Uz to, internacionalna suradnja i razmjena ideja putem konferencija, publikacija i projekata doprinose širenju akademskog diskursa o ovoj temi širom Europe. Tema akademskog diskursa o uporabi poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi razvijala se kroz evoluciju razumijevanja djetinjstva i pristupa ranoj pedagogiji. Početkom 20. stoljeća, pedagozi poput Marije Montessori isticali su važnost osjetilnog iskustva i stimulacija svih osjetila u ranom djetinjstvu, što je postavilo temelje za kasnija istraživanja o utjecaju ritma, rime i melodije na dječji razvoj. Kroz godine, istraživanja iz područja psihologije djetinjstva, jezikoslovlja i književnosti za djecu dodatno su obogatila razumijevanje važnosti kreativnosti, jezičnih vještina i emocionalnog razvoja u ranoj dobi. Uz to, praksa i iskustva odgojitelja i roditelja doprinose razvoju praktičnih pristupa korištenja poetskih elemenata u svakodnevnom radu s djecom.

Unatoč općem prepoznavanju važnosti umjetničkog izraza, specifična primjena poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi još uvijek ostaje otvoreno polje za istraživanje. Pitanja o tome kako ovi poetski elementi utječu na najmlađe, kako ih prilagoditi njihovim potrebama i kako integrirati u pedagoški kontekst često su ostajala bez dubljeg odgovora.

Stoga, osnovni cilj ovog diplomskog rada jest otvoriti dijalog o akademskim diskursima koji se bave uporabom poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi. Kroz temeljitu analizu relevantne literature, istraživanje dosadašnjih znanstvenih i stručnih radova te razmatranje teorijskih pristupa, nastojat će se sagledati širi kontekst koji okružuje ovu temu. Ovaj rad nastoji ne samo identificirati trenutne pristupe i stavove, već i potaknuti daljnje razmišljanje o mogućnostima unapređenja pedagoških praksi. Kroz konkretne primjere iz pedagoške stvarnosti, želi se prikazati izazove, ali i potencijalne dobitke integracije poetskih struktura u rad s najmlađima. U skladu s tim, ovaj rad ne samo da će pružiti uvid u akademske rasprave, već će mu primarni zadatak biti stvaranje mosta između teorije i prakse. Kroz ovakav holistički pristup, želi se doprinijeti razvoju pedagoških strategija usmjerenih na poticanje kreativnosti i umjetničkog izraza u ranoj dječjoj dobi.

2. METODOLOGIJA I PREGLED LITERATURE

Pri izboru literature na temu akademske komunikacije u korištenju poetskih struktura, traženi su izvori koji nude relevantne teorijske i praktične perspektive, pri čemu su korištene sljedeće strategije:

1. Pretraživanje akademskih baza podataka (Google Scholar, Hrčak) koristeći ključne riječi poput akademska komunikacija, poetske strukture, jezični razvoj djece jasličke dobi, akademski diskursi, itd. Ovi izvori sadrže članke, istraživanja i akademske radove relevantne za ovu temu. Nakon pronađenih odgovarajućih članaka, korištene su njihove reference za dodatne izvore.

2. Potraživanje knjiga koje se bave temom akademske komunikacije, kreativnog pisanja ili poetskih tehnika u akademskom kontekstu uključuje provjeru biblioteka i kataloga sveučilišnih izdavača kako bi se pronašla relevantna literatura. Knjige su važan izvor detaljnijeg razumijevanja teme

3. Pregled časopisa i priručnika iz područja književnosti, kreativnog pisanja i akademske komunikacije te onih koji nude praktične savjete i primjere korištenja poetskih struktura u akademskom pisanju. Ovi izvori pružaju korisne smjernice i primjere za primjenu poetskih elemenata u akademске tekstove. Akademski časopisi često objavljuju članke koji istražuju različite aspekte akademske komunikacije i kreativnog pisanja.

Kombiniranjem različitih izvora literature dobit će se cjelovit uvid u temu i pronaći će se relevantne informacije za rad.

2.1. Kriteriji odabira literature

Kriteriji odabira literature mogu varirati ovisno o specifičnim potrebama i ciljevima rada te su korišteni neki uobičajeni kriteriji.

1. Relevantnost kao ključni kriterij. Literatura treba direktno ili neizravno obuhvatiti aspekte akademske komunikacije u korištenju poetskih struktura. Detaljno je

razmatrana literatura kako bi se osiguralo da odabrani radovi pružaju korisne informacije i perspektive na temu koju se obrađuje.

2. Odabrana literatura odražava pouzdanost i kvalitetu informacija koje pruža. Prilikom odabira literature, provjereni su autori, izdavači i institucije koje stoje iza radova. Preferirani su radovi autora s relevantnim akademskim kvalifikacijama, iskustvom ili istraživačkim radom u području akademske komunikacije ili kreativnog pisanja. Također, pridana je važnost izvorima koji su objavljeni u uglednim akademskim časopisima ili izdavačkim kućama.

3. Aktualnost literature odražava njezinu relevantnost u kontekstu trenutnih trendova, istraživanja i praksi. Birana je svježija i aktualnija literatura, posebno ona koja se bavi brzim promjenama ili novim razvojem u području akademske komunikacije. Međutim, i neki stariji radovi su bili korisni za pregled povijesti ili razvoja ove teme.

4. U radu su korišteni kvalitetni istraživački radovi zbog kvalitete izabrane metodologije, analize podataka i interpretacije rezultata. Kvalitetna istraživanja pružaju pouzdane informacije i ispravne zaključke. Odabrani su radovi koji su podvrgnuti recenziji ili su objavljeni u uglednim časopisima.

5. Raznolikost perspektiva pruža bogatstvo različitih stavova, ideja i pristupa temi. Odabrana je literatura koja nudi raznolike perspektive, teorijske okvire ili metodološke pristupe. Raznolikost perspektiva može obogatiti razumijevanje teme i potaknuti kritičko razmišljanje.

Izbjegavani su izvori koji promoviraju pristrane ili neosnovane stavove koji bi mogli narušiti objektivnost rada, također odbačeni su izvori koji se temelje na nejasnim ili nepotpunim informacijama.

Kombinirajući ove kriterije, osiguralo se da odabrana literatura odgovara potrebama, ciljevima istraživanja te da pruža relevantne, kvalitetne i raznolike perspektive na ovu temu.

2.2. Analiza informacija

Analiza pronađenih informacija ključan je korak u istraživačkom procesu jer omogućuje interpretaciju i razumijevanje relevantnih podataka i literature.

Prije početka analize, iznimno je važno organizirati pronađenu literaturu i informacije kako bi se olakšao pregled i analiza. Nakon organizacije literature pažljivo su proučene pronađene informacije te su identificirane glavne teme, koncepti ili argumenti koji se pojavljuju u više izvora. Bilježene su ključne riječi, ideje ili citati koji se ponavljaju i koji su relevantni za ovaj rad. Zatim su kritički provjereni izvori i pažljivo analizirane informacije koje su pružene. Pri analizi odabranih radova naglasak je bio na kontekstu, metodologiji i interpretaciji podataka ili rezultata istraživanja. Dobivene informacije su stavljene u kontekst istraživačkog pitanja i ciljeva te su analizirani njihovi potencijalni nedostaci. Prikupljene informacije sagledane su s obzirom na sličnosti i razlike u tumačenju promatranih pojmova.

Tema ovog diplomskog rada usmjerena je na analizu načina obrade pjesničkih struktura u akademskom pismu. Ciljevi ovog diplomskog rada uključuju proučavanje značajnih pristupa, metodologija i teorijskih okvira koji se koriste u odabranim znanstvenim i stručnim radovima te stvaranje smjernica za unaprjeđenje pedagoških praksi.

3. AKADEMSKA KOMUNIKACIJA

Akadska komunikacija obuhvaća različite aspekte komunikacije u akademskom okruženju, uključujući pisanje, čitanje, slušanje, govor i interakciju između članova akademske zajednice. Kako navodi Silobrčić, (2008.) najčešći oblik komunikacije u akademskoj zajednici su članci u časopisima. Svaki znanstveni članak sadrži propisane elemente (naslov, ime jednog ili više autora, sažetak, ključne riječi, uvod, materijal i metode korištenih za istraživanje, rezultate diskusiju te popis citirane literature. U kontekstu teme „Akadamski diskurs o uporabi poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi“, akadamska komunikacija proučava kako se poetske strukture mogu integritati u akademsko pisanje, istraživanje i komunikaciju unutar jaslica. Akadamska komunikacija proučava i kulturološki kontekst poetskih struktura koje se koriste u jaslicama. To uključuje analizu kako ovi poetski oblici odražavaju i prenose kulturne vrijednosti, tradicije i identitet te kako se mogu koristiti za očuvanje i prenošenje kulturnog nasljeđa unutar odgojno-obrazovnog okruženja jaslica. Kroz proučavanje aspekata akademske komunikacije u kontekstu uporabe poetskih struktura u jaslicama, možemo dublje razumjeti kako ovi elementi doprinose razvoju djece, oblikuju odgojno-obrazovno iskustvo i unapređuju komunikaciju unutar odgojno-obrazovne zajednice jaslica. Ovo detaljno razumijevanje može pomoći odgojiteljima, pedagozima i drugim stručnjacima da razviju učinkovite strategije i prakse koje podržavaju cjelovit razvoj djece u jaslicama.

3.1. Poetske strukture i razvoj djece

Poetske strukture imaju značajan utjecaj na razvoj jezičnih vještina kod djece u jaslicama. Akadamska komunikacija istražuje kako recitiranje pjesama, pjevanje, igra rima ili čitanje poetskih priča može potaknuti razvoj vokabulara, slušanja, govora i razumijevanja kod djece tog uzrasta te kako se ove aktivnosti mogu integritati u pedagoški rad odgojitelja u jasličkim skupinama. Poetska struktura odnosi se na način na koji je tekst predstavljen čitatelju. Poetske strukture, poput ritma, rime, metafora i zvuka nude bogat prostor za izražavanje, potiču razvoj jezičnih kapaciteta te pridonose cjelokupnom razvoju djeteta. Poezija je korisna za govorno-jezični razvoj djeteta, ali i

za cjelokupni razvoj, nije komplicirana i dosadna ukoliko je prilagođena djeci i predstavljena na način koji je njima zanimljiv (Jurić, 2021).

3.1.1. Ritam

Ritam je suštinski element glazbe, govora i života. U glazbi, to se odnosi na organizaciju nota i pauza u određenom vremenskom intervalu. No, ritam se ne ograničava samo na glazbu. Svakodnevne aktivnosti poput hodanja, ljuljanja ili čak zvukovi kućanskih aparata imaju svoj ritam. Zbog toga ritam smatramo mnogoznačnim pojmom (Rojko, 2012). Za djecu jasličke dobi, ova ponavljanja i organizacija zvukova igraju ključnu ulogu u osnaživanju njihovog osjećaja za redoslijed i strukturu.

Dječja poezija često koristi jednostavne stihove i ritmičke obrasce kako bi privukla pažnju najmlađih. „Ljepota nekog jezika najizražajnije je u stihovima“ (Rade, 2003: 48). Ovo nije samo zabavno, već i odlično za razvoj jezičnih vještina. Primjerice, ritmički stihovi omogućuju djeci da lakše pamte riječi i poistovjećuju se s ritmičkim uzorcima, što potiče ranu ljubav prema jeziku. Korištenje ritma kao poetske strukture u radu s djecom jasličke dobi ima utjecaj na emocionalni i kognitivni razvoj.

1. Emocionalni razvoj djece od iznimne je važnosti, a ritam može biti ključan u ovom procesu. Ritmičke aktivnosti poput plesa ili udaranja po bubnjevima omogućuju djeci izražavanje emocija na kreativan način. Cetinić i Vidaković-Samardžija (2014) navode kako plesom i glazbom možemo djelovati na slobodnije izražavanje emocija.
2. Kognitivni razvoj - Kroz raznolike ritmičke igre, djeca ne samo da razvijaju motoričke vještine već i poboljšavaju kognitivne funkcije. Oponašanje ritmičkih uzoraka potiče razvoj pažnje, koncentracije i koordinacije. Perović (2018) govori kako će realizacija dječjeg pokreta biti će individualna. Ovisit će o ritmu koji dijete osjeća u skladbi, glazbenim sposobnostima i stupnju razvoja motorike.

U integraciji ritma u rad s djecom jasličke dobi, važno je prilagoditi aktivnosti njihovim sposobnostima i interesima. Nježno ljuljanje u ritmu pjesme tijekom uspavlivanja ili korištenje jednostavnih ritmičkih igara može postati dio dnevnih rutina.

3.1.2. Rima

Rima je ponavljanje riječi sličnog zvuka ili istih slogova koji se koriste unutar retka. Rimovanje se obično odvija na kraju stiha, ali nepravilna rima se također može pojaviti u riječima kroz stihove u pjesmi. Naglašeni slogovi unutar riječi obično su na kraju. Rima je jedan od najčešće korištenih strukturalnih sredstava u poeziji i idealna je za izgovorenu poeziju ili pjesme. Rima je lingvistički pojam koji označava ponavljanje zvukova na kraju dviju ili više riječi. Te riječi obično dijele slične glasovne elemente, poput slogova ili konkretnih zvukova, što stvara auditivnu sličnost. Zalar (2002) ističe važnost rime koja je jedan od aspekata zvučnosti pjesama u kojoj djeca izrazito uživaju. Rima se često koristi u poeziji i pjesmama kako bi se postigao ritmički i harmoničan učinak. Apel i Masterson (2004) govore koliko su rimovani tekstovi važni za djecu. Također Čudina-Obradović (2008) navodi kako su bolje pripremljena ona djeca kojoj su roditelji od najranijeg djetinjstva pjevali i čitali pjesmice u rimi.

Utjecaj rime na razvoj djece jasličke dobi očituje se u sljedećim segmentima:

1. Razvoj jezika - proučavanje rime u jasličkoj dobi ključno je jer se tada postavljaju temelji jezičnog razvoja. Kroz ponavljanje zvukova u rimama, djeca počinju prepoznavati sličnosti i razlike između riječi, poboljšavajući svoje fonološke vještine. Kuvač i Cvikić (2002) govore o pozitivnom utjecaju poetskih tekstova na usvajanje jezika.
2. Emocionalna povezanost - pjesme i rime nude emocionalnu toplinu. Njihovo zajedničko pjevanje stvara ne samo vezu između djeteta i skrbnika ili odgojitelja, već i potiče samopouzdanje djeteta kroz osjećaj zajedništva. Peteh (2018) kaže da pjesništvo u radu s djecom pomaže u razvoju socijalnih i emocionalnih osobina djeteta.
3. Razvoj sluha - aktivnosti koje uključuju prepoznavanje zvukova i ritma poboljšavaju auditivnu diskriminaciju. Lozančić (2019) navodi kako prepoznavanje i imenovanje različitih zvukova, istraživanje zvukova u prirodi, oponašanje zvukova, različite igre zvukovima (razlikovanje glasno – tiho, razlikovanje ritma) potiču predčitačke vještine. Djeca postupno razvijaju sposobnost prepoznavanja različitih zvukova i tonova, što je ključno za budući uspjeh u čitanju.

4. Kreativnost i izražavanje - kroz stvaranje vlastitih rima ili interpretaciju postojećih, djeca razvijaju svoju kreativnost. Todorić (2023) navodi kako kroz kreativno izražavanje djeca uče rješavati probleme, što im pomaže u razvijanju vještina kritičkog razmišljanja.
5. Socijalna interakcija - grupno pjevanje ili recitiranje rimovanih tekstova potiče suradnju među djecom. Ova interakcija razvija socijalne vještine poput dijeljenja, slušanja drugih i suradnje. Dječja interakcija s vršnjacima u igri u jaslicama doprinosi socijalnoj kompetenciji, prosocijalnim vještinama ponašanja i manjoj agresivnosti (Brajša-Žganec, 2003).
6. Učenje kroz igru s riječima - djeca uče bez da osjećaju pritisak učenja. Koristeći igru kao alat za učenje, stvara se pozitivan stav prema jeziku i učenju općenito. Tijekom igre dijete je najopuštenije, spontano je i kreativno stoga se ono smatra idealnim načinom za poticanje razvoja govora kod djece (Šego, 2009).

3.1.3. Metafora

Metafora je u klasičnoj retorici označena kao figura riječi ili trop, neobično upotrijebljen izraz prenesena značenja, zamjena za uobičajen izraz s kojim se nalazi u odnosu značenjske sličnosti (Aristotel, Kvintilijan). U poeziji, književnosti i svakodnevnom govoru, metafore se koriste za obogaćivanje izraza i prenošenje složenih ideja na jednostavan i emotivan način. Metafore trebaju biti vrlo bliske djetetu pa stoga djeca današnjeg doba trebaju svježije usporedbe koje se tiču njihovog osobnog zanimanja, ali i okruženja u kojem žive (Zalar, 2002).

1. Slikovitost u izrazu - metafore često koriste slikovite opise koji su vizualno privlačni djeci. Kroz ovu slikovitost, djeca imaju priliku proširiti svoj rječnik, a istovremeno i izraziti svoje misli i osjećaje na način koji može biti za njih intuitivan i razumljiv. Novak (2021) navodi da je likovno mišljenje dio misaonog procesa koji oblikuje likovne pojmove na temelju rezultata vizualnog i spoznajnog mišljenja. Korištenjem metafora, djeca mogu razvijati svoje razumijevanje svijeta oko sebe. Na primjer, usporedba cvijeta sa suncem putem metafore može pomoći djeci da povežu pojmove i stvore mentalne slike.

2. Razvoj mašte - metafore potiču razvoj mašte kod djece. Novak (2021) navodi da dijete maštu upotrebljava za izražavanje originalnih ideja kombiniranjem postojećih elemenata ili za rješavanje problema postavljanjem poznatih elemenata u nove odnose.
3. Stvaranje povezanosti s okolinom - metafore koje su povezane s prirodom ili svakodnevnim iskustvima pomažu djeci da stvore dublje povezanosti s okolinom. Šego (2009) navodi kako komunikacija djeteta s okolinom započinje već u majčinoj utrobi.
4. Poticanje razgovora i pitanja - metafore često potiču pitanja i razgovor jer djeca pokušavaju shvatiti dublje značenje iza slikovitih izraza. Šego (2009) kaže kako djecu treba motivirati na razmišljanje i razgovor o različitim temama, da postavljaju pitanja i pronalaze odgovore.
5. Razvoj emocionalne pismenosti - kroz metafore koje opisuju osjećaje, djeca mogu razvijati emocionalnu pismenost. Shvaćanje i izražavanje vlastitih emocija, kao i prepoznavanje emocija drugih, ključno je za socijalni i emocionalni razvoj. Šego (2009) naglašava kako dijete shvaća kako jezikom može izraziti svoje mišljenje, razumjeti drugoga i suosjećati s drugima.
6. Učenje kroz igranje - uvođenje metafora kroz igru čini učenje zabavnim. Pjesmice, priče ili igre koje koriste metafore mogu potaknuti dječju znatiželju i potaknuti ih na sudjelovanje u aktivnostima. Huizinga (1992) navodi kako se svaka igra bazira na metafori.

Kroz sve ove aspekte, metafora postaje sredstvo izraza i alat za poticanje šireg razumijevanja svijeta oko sebe kod djece jasljičke dobi.

3.1.4. Zvuk

Burazin i Jankov (2014) definiraju zvuk kao vibracijsko gibanje koje čovjek osjeti kao slušne podražaje. Zvukovi se proizvode kada neki izvor vibrira, poput udaranja bubnja, vibriranja žica na gitari ili razgovora. Zvukovi okoline u kojoj dijete boravi imaju snažan utjecaj na njegov emocionalni, kognitivni i socijalni razvoj. Sam zvuk glazbe kod djece stvara posebne osjećaje i doživljaje, ali automatski privlači i njihovu pažnju (Sacks, 2012). U jasljičkoj dobi, gdje je osjetilni sustav još uvijek u razvoju, glazba i zvukovi

postaju sredstvo kroz koje dijete interpretira svijet oko sebe. Prema Vrandečić i Didović (2010) glazba je univerzalno sredstvo za komunikaciju te se oduvijek koristila kako bi smirila, utješila, zabavila i razveselila djecu, za koju se može reći kako su spontani stvaratelji glazbe. Crnković i Težak (2002) navode funkcije dječjih pjesama. One uspavljaju, oponašaju zvukove iz prirode, stvaraju ritam, izražavaju osjećaje i sudjeluju u igri, zato se jako često takve pjesme izvode uz razne pokrete; ljuljanje, vrtnju, podizanje u zrak...

Umirujuće melodije mogu pomoći u regulaciji emocionalnog stanja djeteta, pružajući mu osjećaj sigurnosti i udobnosti. Ritmički zvukovi također igraju važnu ulogu u motoričkom razvoju. Djeca prirodno reagiraju na ritam kroz ples i pokret, što potiče razvoj motoričkih vještina i koordinacije. Pokret se još naziva i kinestetičkim jezikom, što ne čudi s obzirom na činjenicu da dijete istim izražava svoja iskustva, ideje, znanje i razumijevanje trenutne stvarnosti (Slunjski, 2012). Izlaganje raznolikim glazbenim žanrovima i zvukovima iz okoline može potaknuti raznolikost senzornih iskustava, potičući razvoj auditivnog sustava i poboljšavajući sposobnost prepoznavanja različitih tonova i ritmova. Razvoj djeteta u jaslčkoj dobi pod snažnim je utjecajem okoline, uključujući i zvukove koji ga okružuju. Važno je napomenuti da su djeca u toj dobi posebno osjetljiva na zvukove zbog razvoja njihovih osjetila, a zvuk može imati značajan utjecaj na različite aspekte njihova razvoja:

1. Umirujući zvukovi instrumentalne glazbe ili umirujućeg šaputanja mogu pozitivno utjecati na emocionalni razvoj djeteta. Oni stvaraju ugodno okruženje i mogu pomoći u smanjenju razine stresa kod djece. Kovač (2021) naglašava kako djeca od rođenja, uče o ritmu kroz uspavanke.
2. Izloženost raznovrsnom govoru i zvukovima pomaže u razvoju jezičnih vještina. Kovač (2021) kaže da glazba djeci može pomoći razviti složenost svog govora te proširiti rječnik, a melodija pomaže pri pamćenju.
3. Zvukovi mogu poticati kognitivni razvoj kod djece. Kovač (2021) naglašava kako glazba može kod djeteta razviti složenost govora, proširiti njegov rječnik te produžiti njegovu koncentraciju.

Kovač (2021) sugerira kako su razna istraživanja pokazala kako glazba može imati pozitivne i negativne učinke na djetetov razvoj. Zato je važno je naglasiti da treba paziti na kvalitetu zvuka te izbjegavati izloženost preglasnim ili agresivnim zvucima koji mogu

izazvati stres ili nelagodu. Rani razvoj djeteta često oblikuje buduće sposobnosti, pa pažljiv izbor zvukova može imati dugoročne pozitivne učinke na djetetov razvoj.

Kroz sve ove aspekte poetske strukture postaju snažan alat za poticanje sveobuhvatnog razvoja djece jasličke dobi, pružajući im poticaj za jezično, kognitivno, emocionalno i socijalno napredovanje kroz kreativan i prilagođen pristup učenju.

Navedene poetske strukture i njihova primjena opisana je u mnogim znanstvenim i stručnim radovima. U nastavku ovog diplomskog rada analizirana su tri stručna i tri znanstvena rada.

4. PREGLED I USPOREDBA ZNANSTVENOG I STRUČNOG DISKURSA

Razlike između znanstvenog i stručnog diskursa u korištenju poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi su prilično značajne i obuhvaćaju metodološke, teorijske i praktične aspekte.

1. Metodološke razlike - Znanstveni diskurs obuhvaća rigorozne istraživačke metode poput eksperimentalnih studija, kontroliranih promatranja i longitudinalnih istraživanja kako bi se procijenila učinkovitost poetskih struktura u razvoju djece jasličke dobi. Blažić Bulc i Požgaj Hadži navode da znanstveni diskurs tradicionalno označavaju pojmovi kao što su racionalnost, strogost, ekonomičnost, jednoznačnost i slično. Glavni cilj tekstova koji pripadaju znanstvenom diskursu, jest prenošenje nove ili informacije koja je već poznata na nov i inovativan način. Katinić Bakaršić (1999) kako iz toga proizlazi da je referencijalna funkcija jezika najzastupljenija u znanstvenome diskursu.

Stručni diskurs može se oslanjati na opažanja iz prakse, studije slučaja i iskustva stručnjaka koji rade izravno s djecom kako bi istaknuo praktične primjene poetskih struktura. Kako navodi Zelenika (2000) u stručne radove ubrajaju se magistarski stručni radovi, stručni članci, stručni prikazi, stručni elaborati, ekspertize, stručni izvještaji, recenzije, vodiči i dr.

2. Teorijske razlike - Znanstveni diskurs naglašava teorijske temelje iza poetskih struktura, poput teorija razvoja djeteta, kognitivnih teorija i teorija učenja te kako se ove strukture mogu koristiti za poticanje razvoja jezičnih, emocionalnih i socijalnih vještina. Za razliku od znanstvenog, stručni diskurs se fokusira na praktične teorije poput pedagoških pristupa, metoda rada s djecom jasličke dobi i individualnih potreba djeteta u okviru poetskih aktivnosti.
3. Praktične razlike - Znanstveni diskurs obično se bavi analizom podataka i statističkim rezultatima kako bi procijenio utjecaj poetskih struktura na razvoj djece jasličke dobi. Koristi visko specijaliziranu terminologiju koja je razumljiva prvenstveno akademskoj zajednici. Stručni diskurs pruža konkretne smjernice i primjere aktivnosti, pjesmica ili igara koje se mogu koristiti u svakodnevnom radu s djecom, uz naglasak na praktičnoj primjeni i prilagodbi prema individualnim potrebama djeteta. Također, stručni diskurs koristi terminologiju

specifičnu za određenu struku, ali je često pristupačniji i praktičniji, namijenjen profesionalcima koji primjenjuju znanja u praksi.

Općenito, znanstveni diskurs donosi dublje razumijevanje pozadinskih mehanizama i učinaka poetskih struktura na razvoj djeteta jasličke dobi, dok stručni diskurs pruža praktične smjernice za rad s djecom temeljene na tom znanju i iskustvu stručnjaka u području ranog djetinjstva.

4.1. Stručni radovi i znanstveni radovi

U ovom poglavlju analizirat će se tri stručna i tri znanstvena rada kako bi se uočile sličnosti i razlike te izvele preporuke i smjernice za rad s djecom predškolske dobi u budućnosti.

4.1.1. Stručni rad „Zašto je važno da djeca čitaju?“

Ovaj rad istražuje važnost ranog uvođenja čitanja u život djece, posebno kroz čitanje bajki. Poseban naglasak je stavljen na to kako čitanje doprinosi razvoju jezičnih vještina, mašte, kreativnosti i emocionalne inteligencije. Rad je strukturiran u nekoliko dijelova. U uvodnom djelu je istaknuto slušanje kao najraširenija aktivnost kod djece, te o važnosti slušanja za razvoj jezičnih sposobnosti. U središnjem dijelu detaljno je analizirano kako čitanje utječe na različite aspekte djetetova razvoja, budući da se dijete s čitanjem susreće od rođenja. Kad malo dijete sluša bajku, prvo u svojoj mašti razradi priču do savršenstva, sa svim sitnicama koje su mu važne. Kasnije se potpuno predaje bajci, suosjeća s odabranim junakom i s njim proživljava sve nedaće, strahove i sl. Prema Marjanovič-Umek (1990), čitanje omogućuje djeci stvaranje maštovitih slika, čime im daje priliku za izgradnju osjećaja za stvarnost, logično razmišljanje i kreativnost. Imaginarno razumijevanje pomaže mladom čitatelju u rješavanju konfliktnih situacija u kojima se nalazi u životu. U ovom radu autorica također navodi da su bajke najstariji oblik govorne umjetnosti te da ih kao takve treba poštovati. Bajke su prvo štivo s kojim se djeca susreću te pokreće djetetovu maštu i emocije, koje je potrebno opetovano poticati i poštivati. Također se u radu ističe kako je važno da se djeci čita veliki broj različitih knjiga kako bi mogla upoznati različite žanrove, kulture, junake, teme te tako postupno otkrivati svoje interese.

Zaključak sumira ključne točke i potiče na promišljanje o važnosti čitanja u modernom društvu. S obzirom da je poznato da se interes za čitanje najčešće razvija u ranom djetinjstvu te s čitanjem bajki treba početi što ranije kako bi dijete razvilo ispravan odnos prema knjigama i obogatio rječnik, što će mu kasnije u školi olakšati učenje čitanja. Također zaključuje da smisao ranog čitanja nije "naučiti" dijete riječima, već igrati se, razgovarati, istraživati i zabavljati se s njim.

Kao najrelevantnije značajke ovoga teksta ističe se da čitanje djeci od najranije dobi poboljšava jezične sposobnosti djeteta, omogućuje bolje razumijevanje i korištenje složenog rječnika. Čitanje također ima važnu ulogu u emocionalnom i socijalnom razvoju, potiče empatiju i emocionalnu inteligenciju, pomažući djeci da bolje razumiju svoje i emocije drugih ljudi. U radu se posebno ističe kako bajke potiču maštu i kreativno mišljenje, pružajući djeci šansu za izgradnju mentalnih slika i scenarija. Naglasak se stavlja na važnost zajedničkog čitanja kao sredstva za jačanje veze između roditelja i djece.

Rad je kombinacija teorijskog i praktičnog pristupa. Teorijski aspekti se očituju kroz opsežne reference na istraživanja i teorije o utjecaju čitanja na razvoj djece. Praktični aspekti uključuju prijedloge kako roditelji mogu praktično implementirati čitanje u svakodnevne aktivnosti s djecom, kao što su savjeti za čitanje bajki i stvaranje rituala čitanja.

Ovaj rad pruža dubinski uvid u psihološke, pedagoške i sociokulturne aspekte čitanja u djetinjstvu. Izuzetno je koristan za roditelje, odgojitelje i stručnjake u području obrazovanja, nudeći kako teorijsku podlogu tako i praktične metode za poticanje čitanja i razvoj kroz čitanje.

4.1.2. Stručni rad „Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi“

Rad obrađuje temu suvremenih uloga odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi. Fokus je na promjenama u obrazovanju odgojitelja koje zahtijevaju šire kompetencije, s posebnim naglaskom na glazbene sposobnosti. Rad je strukturiran u nekoliko dijelova, u kojima se detaljno opisuje kako odgojitelji mogu postati motivatori, medijatori i suigrači u razvoju glazbenih sposobnosti djece. "Dijete

je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima" (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014). Uloga glazbe u ranoj životnoj dobi doprinosi razvoju motoričkih i socijalnih vještina, razvoju apstraktnog mišljenja, koncentracije, te osjećaj za ritam i pokret. Uloga odgojitelja kao posrednika je također detaljno obrađena u ovom radu, a bitna je radi poticanja suradnje među djecom te će svojom intervencijom usmjeravati dijete prema razvoju njegovih glazbenih kompetencija. Budući da je igra veoma važna u djetetovom životu četvrto poglavlje obrađuje ulogu odgojitelja kao suigrača. Ova uloga odgojitelja pridonosi razvijanju uzajamne ravnopravnosti, poštovanja, prihvaćanja i suradnje. Aktivnosti poput sviranja, pjevanja, plesanja veoma su bitne za tjelesni razvoj djeteta. Temeljna kompetencija odgojitelja je kompetencija za učenje, što podrazumijeva spremnost na cjeloživotno učenje.

Kao najrelevantnija značajka ovog teksta ističe se da odgojitelji potiču djecu na razvijanje multidisciplinarnosti tj. oni preuzimaju ulogu motivatora, inspiratora, kreatora, suradnika, istraživača i evaluatora. Također naglasak je na kontinuiranom cjeloživotnom usavršavanju odgojitelja u glazbenim vještinama. Potrebna je redovita evaluacija glazbenih programa i aktivnosti kako bi se osiguralo zadovoljavanje potreba djece i ciljeva kurikuluma. Rad daje konkretne primjere aktivnosti koje odgojitelji mogu koristiti za poticanje interesa i razvoja glazbenih sposobnosti kod djece.

Rad ima jaku teorijsku osnovu uz praktične primjere npr. uvođenjem glazbenih igara koje pomažu djeci u učenju osnovnih glazbenih koncepata poput ritma, melodije i harmonije što ukazuje na kombinaciju teorijskog promišljanja i praktičnog primjenjivanja. Implementacija ovih strategija može značajno poboljšati glazbene kompetencije odgojitelja, što će pozitivno utjecati na cjelokupni razvoj djece i njihovu ljubav prema glazbi. Teorija se odnosi na pedagoške i psihološke aspekte učenja i razvoja djece, dok se praktična orijentacija očituje u metodama i tehnikama koje odgojitelji mogu koristiti u svakodnevnom radu.

Ovaj rad je temeljito strukturiran i pruža korisne uvide u modernizaciju uloge odgojitelja u kontekstu glazbenog obrazovanja. U današnjem vrlo stresnom i brzom životnom ritmu, glazba je postala potrebna kako djeci tako i odraslima. Praktični primjeri su dobro integrirani s teorijskim konceptima, omogućujući čitatelju da razumije kako teoriju

primijeniti u praksi. Rad je relevantan za stručnjake u području rane i predškolske pedagogije, posebno one koji se bave glazbenim obrazovanjem.

4.1.3. Stručni rad “Poticanje dječje kreativnosti u predškolskim ustanovama

“Rad se bavi razvojem dječje kreativnosti u predškolskim ustanovama, naglašavajući kako su vrtići ključna sredina za razvoj kreativnih sposobnosti djece. Istraživanje se temelji na analizi pedagoških teorija, praksi i kroz primjere iz stvarnog okruženja vrtića. Autori koriste multidisciplinarni pristup koji uključuje psihološke, sociološke i obrazovne perspektive te teoriju i praksu kako bi pokazali kako različiti aspekti predškolskog okruženja (od materijalnog do interaktivnog) mogu poticati kreativnost. Rad se sastoji od devet poglavlja koja su detaljno opisana. U prvom djelu opisani su pogledi na dijete od antičke Grčke do danas, kao i promjene u odgoju kroz to vrijeme. U drugom djelu opisano je kako ulaganja u dijete u razdoblju ranoga djetinjstva utječe na njegovu buduću kvalitetu života. Također se navodi da budući da su predškolske ustanove mjesta gdje dijete provodi više vremena nego u obitelji pred njima je veliki broj zadaća, a neki od njih su razvoj dječje kreativnosti i stvaralaštva, a odgojitelji imaju veliku odgovornost za provedbu poučavanja. Treći dio govori o važnosti odgojitelja u cijelom procesu razvoja dječje kreativnosti. Istraživanja pokazuju da je kreativan odgojitelj osoba koja je visoko motivirana za rad, otvorena uma, fleksibilna, spremna za cjeloživotno učenje, marljiva, samouvjerenjena (Bramwell i sur., 2011), ali i brižna, zanimljiva, maštovita, prijateljski raspoložena. U četvrtom odjeljku opisan je razvoj predškolskog kurikulumu razmjerno novim shvaćanjima i percepcijama djeteta i djetinjstva. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014) usmjeren je na cjeloviti razvoju djeteta. U petom dijelu istaknuta je važnost prostorno-materijalnog okruženja za razvoj kreativnosti kod djece. Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje uvažava dječje interese i potrebe, te im omogućuje slobodu izbora te ih se potiče na preuzimanje odgovornosti za svoje postupke. Šesto poglavlje opisuje dječju kreativnost, te njenu važnost za bolje snalaženje u budućnosti. Hadowljev izvještaju iz 1933. godine (GBBECC, 1933, prema Craft, 2003) ističe se važnost prilagođavanja i usmjeravanja odgoja i obrazovanja. Sedmo dio opisuje igru kao kreativnost i stvaralaštvo. Igra je poligon na kojem djeca izražavaju svoju kreativnost, usvajaju neke životne vještine poput stvaranje prijateljstva, međusobnoga

uvažavanja, pružanja pomoći, poštivanje pravila. U osmom djelu obrađeno je stvaralaštvo kroz umjetničke aktivnosti. Uključivanje male djece u bilo koju umjetničku aktivnost je način da ona istražujući uče o svijetu, stvaraju ili se upoznaju materijalima te interpretiraju stvarnost i izražavaju svoje misli i osjećaje. Na kraju rada zaključuje se da je kreativno dijete bogatstvo svakog društva.

Najrelevantnija značajka ovog teksta je detaljno opisivanje povijesnog konteksta percepcije djece i djetinjstva te kako se to odrazilo na pedagoške prakse kroz vremena, s fokusom na promjene u 20. stoljeću. Također se analizira, kako suvremeni kurikulumi potiču kreativni razvoj, s posebnim naglaskom na fleksibilnost i otvorenost u pristupu učenju koji je centriran oko djeteta. Uloga odgojitelja je ključna u poticanju kreativnosti, uzimajući u obzir njihove vlastite kreativne pristupe i profesionalni razvoj. Također razrađuje kako prostorno-materijalno okruženje i strukturirane aktivnosti unutar vrtića mogu biti osmišljene kako bi maksimalno stimulirale kreativni razvoj djece.

Rad objedinjuje teorijsku i praktičnu komponentu. Daje širok pregled teorijskih koncepta o kreativnosti i djetinjstvu te se nadovezuje praktičnim smjernicama za implementaciju tih ideja u svakodnevne aktivnosti unutar predškolskih ustanova. Rad sadrži i praktične primjere koji ilustriraju kako teoriju primijeniti u praksi.

U ovom radu zaključak je da je kreativnost ključna kompetencija za cjeloživotno učenje te da predškolske ustanove igraju vitalnu ulogu u njezinom razvoju. Naglašava potrebu za kontinuiranim obrazovanjem i profesionalnim razvojem odgojitelja, kao i za stvaranjem stimulativnog okruženja koje potiče kreativni izraz djece. Rad potiče na promišljanje o važnosti integracije umjetnosti i kreativnosti u temeljne pedagoške prakse kako bi se potaknuo sveobuhvatan razvoj djece.

Ovaj rad pruža sveobuhvatan pogled na kreativnost u predškolskom obrazovanju, kombinirajući teoretske uvide s praktičnim aplikacijama, što ga čini vrijednim resursom za odgojitelje, pedagoge.

4.1.4. Znanstveni rad „Slikovnica: prvi strukturirani čitateljski materijal namijenjen djetetu“

Rad istražuje slikovnicu kao ključni pedagoški alat u ranoj edukaciji djece te važnost ranog susreta djeteta s pisanom riječi. Dijete najčešće u doticaj s aktivnosti čitanja slikovnica dolazi posredstvom roditelja i odgojitelja. Postoje dakle razlike u shvaćanju biti slikovnice u odnosu na različite kulture i zemlje se različito i shvaćaju, tako je u Republici Hrvatskoj uvrštena u dječju književnost, dok se u nekim zemljama koristi u zabavne ili ideološke svrhe. Analiza se temelji na širokom pregledu postojeće literature, povijesnim istraživanjima i dokumentima iz Hrvatskog centra za dječju knjigu. Također, u radu se koriste komparativne analize kako bi se istražila evolucija i trenutna praksa u nakladništvu slikovnica. Autori su se usredotočili na jezične karakteristike, pedagošku vrijednost i materijalne aspekte slikovnica, istražujući kako one utječu na pismenost i kognitivni razvoj djece. Zadnja veća analiza tržišta slikovnica na ovim prostorima provela se u razdoblju od 1968. do 1982. godine na inicijativu Centra za vanškolski odgoj SR Hrvatske.

U povijesnom pogledu ovaj rad detaljno razmatra razvoj slikovnica, od prvih pojava u Njemačkoj do razvoja u Hrvatskoj, s fokusom na tehničke inovacije koje su omogućile širenje slikovnica.

Pedagoška uloga rada razmatra slikovnice kao sredstvo za razvoj jezičnih vještina, kao što su rječnik, sintaksa i narativne sposobnosti te njihovu ulogu u socijalizaciji i emocionalnom razvoju djece. Analiza rada pokazuje kako kvaliteta i pristupačnost slikovnica varira, s posebnim naglaskom na potrebu za visokokvalitetnim materijalima koji su prilagođeni dječjoj dobi i razvojnim potrebama. Također je istraženo kako se suvremene slikovnice prilagođavaju modernim obrazovnim standardima i kako digitalne tehnologije utječu na format i distribuciju slikovnica.

Rad je teorijski temeljit, ali i izrazito praktičan. Daje konkretne preporuke za obrazovne stručnjake i roditelje o tome kako odabrati ili stvoriti slikovnice koje povećavaju edukativni potencijal. Rad također potiče na multidisciplinarni pristup u izradi slikovnica, naglašavajući važnost integracije likovnih, tekstualnih i jezičnih elemenata kako bi se potaknuo sveobuhvatan razvoj djece.

Zaključak ovog rada je da su slikovnice neophodan alat u ranoj edukaciji i da imaju značajan utjecaj na razvoj pismenosti. Naglasak je stavljen na potrebu za kontinuiranim istraživanjima i inovacijama u području slikovnica, s ciljem poboljšanja kvalitete i dostupnosti ovog ključnog obrazovnog resursa. Predlaže se stvaranje strožih kriterija za evaluaciju slikovnica te potreba za većom suradnjom između nakladnika, autora, ilustratora i obrazovnih stručnjaka. Rad potvrđuje multidisciplinarnu vrijednost slikovnica i njihovu nezamjenjivu ulogu u obrazovanju.

4.1.5. Znanstveni rad „Mišljenje odgojitelja o metodičkim postupcima za razvoj predvještina čitanja i pisanja“

Rad se fokusira na ispitivanje pristupa odgojitelja u razvijanju predčitalačkih i prepisačkih vještina u djece, ključnih za njihov kasniji akademski uspjeh i cjeloživotno učenje. Svi postupci u jaslicama/vrtiću vezani za razvoj predvještina čitanja i pisanja moraju biti usklađeni s propisima iz Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014). Metodologija istraživanja uključuje kvalitativni pristup s upotrebom metode intervjua, gdje su ispitanici odgojitelji iz dva predškolska objekta u Zagrebu. Prije provođenja intervjua, svim ispitanicima je objašnjen postupak, način analize dobivenih podataka i zajamčena im je anonimnost. Prilikom analize rezultata podatci su kategorizirani tako da odgovaraju na postavljena istraživačka pitanja.

Kao najrelevantnija značajka ovog teksta ističe se detaljna analiza kako različite aktivnosti i pristupi doprinose razvoju jezičnih vještina poput fonološke osviještenosti, prepoznavanja slova i zvukova te razvoja grafomotoričkih vještina.

Istraživanje naglašava kako odgojitelji primjenjuju raznolike metode i aktivnosti koje su prilagođene individualnim potrebama i karakteristikama djece. Odgojitelj bi trebao posjedovati dovoljno teorijskog kao i metodičkog znanja, želje za vlastitim profesionalnim razvojem te motivaciju za samoevaluacijom. U radu se opisuje i kako suradnja s roditeljima može poboljšati jezični razvoj djece kroz poticanje aktivnosti kod kuće koje dopunjuju one u predškolskom okruženju.

Rad integrira teorijske koncepte o jezičnom razvoju s praktičnom primjenom tih teorija kroz konkretne aktivnosti i metode koje koriste odgojitelji. Istraživanje također odražava kako teorijska znanja mogu oblikovati praktične aktivnosti u predškolskim

ustanovama. Metodički proces u predškolskoj ustanovi može se odrediti kao način obavljanja radnje i aktivnosti, komunikacije i ponašanja odgojitelja i djece te priprema i planiranje samog procesa. Kako bi se razvijale djetetove predčitalačke i predpisačke vještine odgojitelji provode razne aktivnosti s djecom kao npr. govorno-jezične igre, igre prepoznavanja rime, aktivnosti čitanja i slušanja priča, igre za poticanje grafomotorike, igre za poticanje slušne percepcije itd.

U zaključku ovog rada se ističe važnost individualiziranog pristupa u obrazovanju predškolske djece, važnost integracije roditelja u edukativni proces i potrebu za stalnim profesionalnim razvojem odgojitelja kako bi se osigurala najbolja podrška za jezični razvoj djece. Odgojiteljev integrirani pristup metodičkim postupcima upućuje na povezivanje svih područja djetetova razvoja u jednu cjelinu, kako nalaže i Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014).

Rad sugerira da je sustavno i strukturirano poticanje jezičnih predvještina ključno za osiguravanje temelja za uspješno čitanje i pisanje u školskoj dobi.

Rad također pruža vrijedan uvid u metodološke prakse odgojitelja i njihov utjecaj na razvoj ključnih predčitalačkih i predpisačkih vještina, ističući važnost rane intervencije i kvalitetnog predškolskog obrazovanja. Također sugerira da dobro educirani odgojitelj kako metodički tako i praktički može lakše prilagođavati metodički sadržaj svakom pojedinom djetetu.

4.1.6. Znanstveni rad „Stavovi odgojitelja predškolske djece prema glazbenim aktivnostima u vrtiću i samoprocjena kompetentnosti“

Glazbeni razvoj djeteta dio je njegova općeg razvoja pa tako bavljenje glazbenim aktivnostima poput pjevanja pjesmica, izvođenje glazbenih igrica i brojalica, pozitivno utječe na razvoj glazbenih sposobnosti, ali i na djetetov intelektualni, socijalni, emocionalni i tjelesni razvoj.

Rad istražuje kako osobne preferencije odgojitelja npr. sklonost klasičnoj glazbi, profesionalno iskustvo i percepcija vlastitih kompetencija utječu na njihovu volju i sposobnost da uključuju glazbene aktivnosti u svakodnevne aktivnosti u vrtićima. Istraživanje se temelji na kvantitativnoj metodologiji, koristeći anketu kojom se mjeri

učestalost i intenzitet bavljenja glazbenim aktivnostima među odgojiteljima. Na temelju određenog cilja postavljene su i hipoteze te je ispitivanje provedeno na stručnom skupu u vidu upitnika.

Ovaj rad stavlja najveći naglasak na važnost glazbenih aktivnosti na socijalni, emocionalni i intelektualni razvoj djece.

Istraživalo se kako samoprocjena odgojitelja u pogledu njihovih glazbenih sposobnosti utječe na njihovu sklonost provođenju glazbenih aktivnosti. Također se analiziralo zadovoljstvo odgojitelja s raspoloživim glazbenim instrumentima i ostalom opremom potrebnom za provođenje glazbenih aktivnosti, utjecaj radnog staža odgojitelja na slušanje glazbe itd.

Rad objedinjuje teorijsku podlogu s praktičnim iskustvima, istražujući kako teoretske pretpostavke o koristima glazbenih aktivnosti za djecu koreliraju s praktičnom primjenom u vrtićima. Teorijski okvir uključuje referenciranje prethodnih studija i teorija o utjecaju glazbe na razvoj djeteta, dok praktični aspekt uključuje analizu stvarnih stavova i praksi odgojitelja.

U radu se došlo do zaključka da odgojitelji koji osobno cijene glazbu i smatraju sebe kompetentnima imaju pozitivnije stavove prema uključivanju glazbe u odgojni proces. Također, rad identificira potrebu za boljom obukom odgojitelja i boljom opremljenošću vrtića za glazbene aktivnosti kako bi se povećao potencijal glazbe u razvoju djece. Rad pruža važne uvide u povezanost između profesionalnih stavova odgojitelja i kvalitete glazbenog odgoja u predškolskim ustanovama, sugerirajući kako osobne sklonosti i profesionalna pripremljenost odgojitelja igraju ključnu ulogu u integraciji glazbenog obrazovanja u ranom djetinjstvu.

4.2. Identifikacija najboljih praksi

Identifikacija najboljih praksi u predškolskom odgoju i obrazovanju važna je za unaprjeđenje kvalitete odgoja i obrazovanja i za osiguravanje optimalnog razvoja djece. Kroz primjere najboljih praksi mogu se bolje razumjeti metode koje doprinose cjelokupnom razvoju djeteta. Međutim, nijedna praksa sama po sebi ne može

zadovoljiti sve potrebe djeteta, zbog čega je ključno uzeti ono najvažnije od svake prakse. U nastavku izdvojit će se najpoznatije i najznačajnije prakse.

4.2.1. Reggio Emilia pristup (Italija)

Reggio Emilia pristup predstavlja inovativan pedagoški model koji naglašava važnost umjetnosti, kreativnosti i suradnje u odgoju djece. Cilj Reggio pedagogije je potaknuti dijete da samostalno dođe do rješenja. Reggio pedagogija daje nam novi pogled na dijete koje samostalno istražuje i uči. U kontekstu korištenja poetskih struktura u jaslicama prema ovom pristupu, odgojitelji potiču istraživanje, izražavanje i suradnju među djecom. Kroz upotrebu različitih umjetničkih materijala, kao i kroz izražavanje putem riječi, glazbe i pokreta, odgojitelji u Reggio Emilia pristupu potiču dječju sposobnost komunikacije i izražavanja misli i osjećaja. Poetske strukture, poput priča i pjesama, postaju sredstvo putem kojeg djeca izražavaju svoju kreativnost i istražuju svijet oko sebe. Važan element ovog pristupa je i dokumentiranje dječjih aktivnosti kako bi se potaknula refleksija, dijalog i kontinuirano prilagođavanje pedagoškog pristupa prema potrebama djece. Kroz integraciju poetskih struktura, Reggio Emilia pristup potiče dječju sposobnost izražavanja, stvaralaštva te razvoj emocionalne i socijalne inteligencije od najranije dobi. Nenadić-Bilan (2014) kaže kako su slika o djetetu kao kompetentnom biću, projektni oblik rada, pedagoška dokumentacija, osobita pozornost organizaciji okruženja, partnerstvo obitelji i odgojitelja te odgojitelji, roditelji i djeca kao zajednica koja uči. Kako navodi Rigatti (2000), kod provođenja ove pedagogije odgajatelj preuzima ulogu istraživača te proučava djecu kako bi mogao pratiti njihova pravila koja stalno mijenjaju te stvarati nove protokole.

4.2.2. High/Scope (Sjedinjene Američke Države)

High/Scope predškolski program primarno je bio osmišljen za rizičnu skupinu djece čije su obitelji bile niskoga socio-ekonomskoga statusa, ali se u današnje vrijeme uspješno primjenjuje sa svom djecom u programima diljem svijeta (OECD, 2004). High/Scope pristup u radu s djecom u jaslicama naglašava interakciju između odgojitelja i djeteta te potiče aktivno sudjelovanje djece u vlastitom učenju. Kada je

riječ o poetskim strukturama, poput pjesama, rime ili priča, one mogu pozitivno utjecati na razvoj jezičnih vještina i kreativnosti djece. Osim toga, takve strukture mogu poticati emocionalni razvoj i socijalnu interakciju među djecom kroz zajedničko sudjelovanje u pjevanju ili pričanju priča. Kroz redovitu integraciju poetskih elemenata u svakodnevne aktivnosti, odgojitelji mogu potaknuti razvoj jezičnih vještina kod djece. Pjesme i rime često sadrže ponavljanja i ritam, što potiče razumijevanje strukture jezika. Također, ovo može unaprijediti fonološke svijesti, važne za kasniji uspjeh u čitanju i pisanju. Osim jezičnog aspekta, poetske strukture doprinose emocionalnom razvoju djece. Kroz zajedničko pjevanje ili pričanje priča, stvara se emocionalna povezanost između odgojitelja i djece te među samom djecom. Ovo može potaknuti osjećaj sigurnosti i povjerenja u okolini jaslica. Socijalna interakcija također proizlazi iz ovih aktivnosti. Dijalog tijekom pjevanja ili dijeljenje priča potiče komunikacijske vještine i razumijevanje uloge slušatelja i govornika. Epstein (2012ško) naglašava kako High/Scope pristup pridonosi sveobuhvatnom razvoju djece, podržavajući jezične, emocionalne i socijalne aspekte njihova rasta.

4.2.3. Curriculum for Excellence (Škotska)

Škotski Curriculum for Excellence postavlja poetske strukture u kontekst sveobuhvatnog kurikuluma. Predstavlja nacionalni kurikulum za škotske škole za djecu od 3 do 18 godina. Curriculum for Excellence djeluje u predškolskim ustanovama od 2010. godine i daje odgojiteljima veću fleksibilnost u poučavanju. Kroz kreativne izraze, djeca razvijaju jezične vještine, istražuju kulturnu raznolikost te razvijaju emocionalnu inteligenciju. Curriculum for Excellence pristup u radu s djecom u jaslicama, koji se primjenjuje u Škotskoj, također naglašava holistički pristup razvoju djece. Uključivanje poetskih struktura u ovo okruženje može imati višestruke pozitivne učinke. Poetske strukture, poput pjesama, priča ili rimovanih igara, pridonose jezičnom razvoju djece. Kroz ponavljanje, ritam i melodiju, potiču se jezične vještine, proširuje se vokabular i razvija fonološka svijest. Ovaj aspekt podržava osnovne ciljeve Curriculum for Excellence pristupa, posebno u području jezika i komunikacije. Uz to, poetske strukture igraju ključnu ulogu u poticanju maštovitosti i kreativnosti kod djece. Kroz izražavanje kroz pjesmu ili kroz sudjelovanje u pričama, djeca razvijaju svoje izražajne i umjetničke sposobnosti, što odgovara načelima ovog pristupa. Pored toga, ove aktivnosti

doprinose i socijalnom razvoju djece. Grupno sudjelovanje u pjevanju ili izvođenju priča potiče suradnju i zajedništvo, promičući pozitivne odnose među djecom. Education Scotland navodi kako Škotski Curriculum for Excellence stavlja naglasak na stjecanju potrebnih znanja, vještina i atributa za život u 21. stoljeću.

4.2.4. The Whāriki (Novi Zeland)

Novozelandski Te Whāriki integrira Māori kulturne elemente, uključujući poetske izraze. Djeca se potiču na sudjelovanje u tradicionalnim pjesmama i pričama, čime se podržava kulturni identitet i raznolikost. Whāriki pristup, koji je temeljni okvir za obrazovanje rane dobi djece u Novom Zelandu, naglašava cjeloviti razvoj djeteta kroz pet domena: dobrobit, pripadnost, doprinos, komunikacija i istraživanje. Integracija poetskih struktura u rad s djecom u jaslicama unutar ovog pristupa može imati raznolike pozitivne učinke. Poetske strukture poput pjesama i priča potiču razvoj komunikacijskih vještina kod djece. Aktivnosti poput zajedničkog pjevanja potiču dijalog, što pridonosi razumijevanju i izražavanju ideja. Umirujući ritmovi i melodije u pjesmama mogu pridonijeti stvaranju smirujuće atmosfere, podržavajući emocionalnu dobrobit djece u jaslicama. Kroz dijeljenje pjesama koje reflektiraju kulturu i identitet, odgojitelji mogu jačati osjećaj pripadnosti djece i poticati poštovanje različitosti. Kreativnost koja se potiče poetskim strukturama potiče istraživački duh kod djece. Pjesme i priče pružaju priliku za istraživanje jezika, zvukova i ritma. Korištenje poetskih struktura koje se mogu dijeliti i kod kuće podržava povezanost između obitelji i jaslica, što je u skladu s Whāriki pristupom koji potiče suradnju između roditelja i odgojitelja. U konačnici, poetske strukture doprinose bogatom iskustvu djece u jaslicama prema Whāriki pristupu, podržavajući sveobuhvatni razvoj kroz različite domene. Temeljima Whāriki pristupa smatra se povezanost obitelji i zajednice, te jezik i kultura (OECD, 2004).

4.2.5. Montessori pristup (Globalno)

Montessori pristup integrira poetske aktivnosti u rad djece s materijalima za samostalno učenje. Kroz recitacije i pjesme, potiče se jezični razvoj, ritam i

koordinacija pokreta, što je u skladu s Montessori filozofijom samostalnog istraživanja. Montessori pristup u radu s djecom, koji se fokusira na poticanje samostalnosti, individualnog učenja i razvoja djetetovih prirodnih interesa, može koristiti poetske strukture kako bi obogatio iskustvo djece u jaslicama. Montessori je naglasak stavljala na pedagoški organiziranu okolinu. Tako organizirana okolina omogućava djetetu duhovnu, tjelesnu, umnu i društvenu prilagodbu te mogućnost samostalnog djelovanja i ispunjavanja svojih potreba, npr. dovoljno velik prostor kako bi se djeca mogla kretati i plesati, a na podu bi se trebala nalaziti elipsa za hodanje u ravnoteži (Philipps, 1999). Kroz pjesme, priče i rime, Montessori pristup može podržavati razvoj jezičnih vještina djece. Ova iskustva potiču bogat vokabular, razumijevanje jezične strukture te slušanje i izražavanje. Poetske strukture često uključuju elemente koji potiču osjetila, poput ritma, zvukova ili dodira. Ovo podržava Montessori naglasak na senzornom učenju, gdje se djeca uče kroz svoja osjetila. Pjesme i priče potiču maštovito razmišljanje i kreativnost kod djece. Montessori pristup potiče razvoj djetetove mašte kao ključnog dijela učenja. Poetske aktivnosti, kao što su zajedničko pjevanje ili pričanje priča, mogu poticati suradnju i socijalni razvoj među djecom. Montessori pristup podržava razvoj socijalnih vještina kroz suradnju i zajedničko iskustvo. Individualno prilagođeno učenje: Kroz integraciju poetskih struktura, odgojitelji mogu prilagoditi aktivnosti prema individualnim interesima djece, što je u skladu s Montessori principom poštivanja djetetovih prirodnih sklonosti i ritma razvoja. U konačnici, poetske strukture pružaju sredstvo za poticanje različitih aspekata razvoja djece u jaslicama unutar Montessori pristupa, prilagođavajući se individualnim potrebama svakog djeteta.

4.2.6. Suzuki metoda (Globalno)

Začetnik ove pedagogije je Shinichi Suzuki. Suzuki je došao do zaključka da se djeca ne rađaju s talentom za određeno područje, nego da se rađaju sa sposobnošću da savladaju sviranje ili crtanje. (Suzuki i sur.,1973) navode da se dječje sposobnosti razvijaju vlastitim razvojem te da ova činjenica dokazuje da se talent svakog djeteta može razviti. Suzuki metoda, poznata po glazbenom obrazovanju, koristi poetske strukture za razvoj auditivnih vještina. Rime i melodije potiču auditivnu percepciju i jezični razvoj kod najmlađe djece. Suzuki pristup, poznat po svojem naglasku na učenju glazbenih vještina, posebice sviranju instrumenata, može uključivati i poetske

strukture kako bi obogatio rad s djecom u jaslicama. Poetske strukture, poput ritmičkih pjesama ili priča, potiču auditivni razvoj djece. Ovo je ključno za Suzuki pristup, gdje se pažnja posvećuje slušanju i reprodukciji zvukova. Pjesme i priče doprinose razvoju jezičnih vještina kod djece. Suzuki pristup prepoznaje važnost komunikacije u glazbenom kontekstu, a poetske strukture podržavaju i jezično izražavanje. Pjesme s ritmom mogu poticati razvoj ritmičkih i motoričkih vještina kod djece. Ovaj aspekt podržava Suzuki pristup, gdje su ritam i koordinacija ključne komponente sviranja instrumenata. Poetske strukture pružaju djetetu priliku za izražavanje emocija kroz glazbu, što je u skladu sa Suzuki filozofijom koja promiče umjetničko izražavanje. Kroz slušanje i sudjelovanje u poetskim aktivnostima, djeca mogu razvijati sposobnost koncentracije, koja je važna za Suzuki pristup gdje je pažnja usmjerena na detalje u glazbenom izvođenju. Integracija poetskih struktura u rad s djecom u jaslicama prema Suzuki pristupu pridonosi razvoju glazbenih vještina i istovremeno podržava druge aspekte razvoja, poput jezičnih, motoričkih i emocionalnih komponenti.

4.2.7. Forest schools (Danska)

Termin šumski školski pristup koristi se da bi se bolje razumio pristup igri i učenju djece na otvorenom. Ta praksa poprilično motivirajuće djeluje na djecu i njihovu želju za učenjem te utječe na prirodni razvoj djece. Danski Forest Schools potiče učenje na otvorenom, uključujući i uporabu poetskih struktura. Djeca se potiču na izražavanje kroz pjesničke forme u prirodnom okolišu, što pridonosi kreativnosti i vezi s prirodom. Forest Schools pristup, koji se fokusira na učenje kroz iskustvo u prirodnom okruženju, može koristiti poetske strukture kako bi obogatio rad s djecom u jaslicama u prirodi. Poetske strukture, poput pjesama o prirodi ili priča o životinjama, pomažu djeci da razvijaju dublju povezanost s prirodom oko njih. Ovo je u skladu s temeljnim načelima Forest Schools pristupa. Kroz pjesme i priče, djeca imaju priliku razvijati jezične vještine, izražavajući se na temelju onoga što promatraju u prirodnom okolišu. To potiče komunikaciju i razumijevanje svijeta oko njih. Poetske strukture potiču maštovito razmišljanje i kreativnost kod djece. Učenje kroz priče ili pjesme može ih potaknuti na istraživanje i postavljanje pitanja o prirodi. Aktivnosti kao što su zajedničko pjevanje ili dijeljenje priča mogu poticati suradnju i socijalni razvoj među djecom, unutar okoline koja potiče zajedništvo i dijeljenje. Poetske strukture mogu biti prilagođene konkretnom

okolišu, potičući djecu da primjećuju detalje u prirodi. Ovo podržava važnost promatranja i istraživanja u okviru Forest Schools pristupa. Na kraju, integracija poetskih struktura u rad s djecom u jaslicama prema Forest Schools pristupu pridonosi dubljem razumijevanju i povezanosti s prirodom, potičući razvoj jezičnih, kreativnih i socijalnih vještina. U knjizi *The future of the Danish forest school approach* (Jane Williams-Sieghedsen, 2017), opisan je pogled na budućnost takvog pristupa. Roditelji, lokalni političari i istraživači ukazuju na porast interesa za ovaj pristup učenju, što mu osigurava sve veći broj sljedbenika kako u Danskoj, tako i u ostatku Europe. Vjeruje se da će se broj dječjih vrtića, koji implementiraju "vanjski" pristup učenju, povećavati iz godine u godinu.

4.2.8. Waldorf/Steiner pristup (Globalno)

„Dijete mora imati slobodu, slobodu da griješi, slobodu da traži i samo nađe ispravan način“ (Philipps, 1999: 66). Waldorf/Steiner pristup koristi bogatstvo poetskih izraza u svakodnevnom radu s djecom. Kroz bajke, pjesme i ritmičke igre, potiče se maštovitost, jezični izraz te emocionalna povezanost s temama. Posebno je velika zasluga Steinera što je uočio važnost pedagogije za sudbinu čovječanstva. U ovoj pedagogiji poseban naglasak stavlja se na povezanost kuće i jaslica, tj. uključivanje roditelja kao najboljih partnera za postizanje idealnih rezultata. Waldorf/Steiner pedagogija naglasak također stavlja na prirodne materijale, učenje kroz igru i rad i njegovanje glazbe.

Ove najbolje prakse reflektiraju globalne napore u oblikovanju pedagoških pristupa koji ne samo da potiču razvoj djece jasličke dobi, već i cijene bogatstvo poetskih izraza kao sredstvo za postizanje višestrukih ciljeva. Svaka od navedenih praksi donosi svoj jedinstveni doprinos, naglašavajući važnost poetskih struktura u ranoj dječjoj edukaciji na globalnoj razini.

Detaljnija analiza najboljih praksi uključuje promišljanje o kontekstu primjene, prilagodbi različitim kulturnim i socioekonomskim uvjetima. Razumijevanje individualnih razlika među djecom, uključujući varijacije u razvojnim brzinama i stilovima učenja, pomaže oblikovanju personaliziranih pristupa. Razvoj teorijskog okvira može uključivati integraciju različitih teorijskih paradigmi, poput

sociokonstrukcionizma, teorije vezane uz razvoj mozga i kulturne pedagogije. Razmatranje interakcije između jezičnih, emocionalnih i kreativnih elemenata doprinosi dubljem razumijevanju kompleksnosti poetskih struktura. Nadalje, detaljnija analiza konteksta uključuje proučavanje specifičnosti različitih zajednica i obiteljskih okruženja. Uvažavanje kulturnih normi, jezičnih raznolikosti i obiteljskih praksi omogućava prilagođavanje poetskih pristupa kako bi bili relevantni i prihvatljivi.

Uvažavanje kulturnih normi i jezičnih raznolikosti može biti složen proces koji zahtijeva sveobuhvatne prakse i strategije kako bi se osiguralo da su potrebe i perspektive svake djece i obitelji adekvatno uvažene i podržane. Da bi se djeca iz različitih kultura dobro prilagodila i osjećala prihvaćenim ključno je:

1. Edukacija odgojitelja o različitim kulturama i jezicima ključna je za stvaranje osjetljivog i uključivog okruženja. To može uključivati radionice i edukativne materijale koji pomažu osoblju da bolje razumije kulturne razlike i prilagodi svoj rad prema potrebama svakog djeteta i obitelji. Vudrag (2019) navodi da je Waldorfski odgojitelj centralna ličnosti u waldorfskoj pedagogiji i od njega se očekuje da djetetu bude njegov duhovni pomagač.
2. Uključivanje kulturnih tradicija, običaja i praznika u aktivnosti i programe jaslica može pomoći djeci da cijene i poštuju različite kulture. Waldorfski koncept prilagođava se kulturi u kojoj nastaje. Valjan-Vukić i Berket (2019) navode da se poseban značaj pridaje se obilježavanju svetkovina. U pozadini svetkovina osjećaj je prisutnosti u svijetu, osjećaj neizmjernosti, veličine i zahvalnosti pred stvarnošću koja je iznad svakodnevice i običnosti.
3. Suradnja s obiteljima važna je jako važna. Kako navode Valjan-Vukić i Berket (2019) dijete nije samo osjetilno biće, nego ujedno i najneritmičnije biće koje nije u stanju samo pronaći vlastiti ritam pa je upravo uloga roditelja i odgajatelja da mu ga daju. Osoblje jaslica aktivno komunicira s roditeljima kako bi bolje razumjeli njihove kulturne vrijednosti, običaje i jezične preference te kako bi zajedno pronašli najbolje načine podrške za svako dijete.
4. Prilagodba materijala, aktivnosti i sadržaja kako bi odražavali i uvažavali različite kulturne perspektive i jezične potrebe djece ključna je za stvaranje inkluzivnog okruženja. Lažeta (2021) kaže da je zadaća odgojitelja i stručnih suradnika da sukladno svojim znanjima i kontinuiranim praćenjem djece, adekvatno djeluju u kreiranju prostora.

Integracija uvažavanja kulturnih normi i jezičnih raznolikosti u prakse jaslica zahtijeva kontinuirani rad, osviještenost i otvorenost za različite perspektive i potrebe djece i obitelji. Učinkovita primjena ovih praksi osigurava da svako dijete u jaslicama dobije podršku i poticaj za svoj cjelovit razvoj, uz poštovanje i uvažavanje njegove kulturne i jezične pozadine. Steiner (2008) promiče mišljenje da odgoj i obrazovanje moraju biti jednaki za sve, neovisno o statusu u društvu, rasi i slično.

4.3. Stvaranje smjernica i preporuka

Na temelju analize relevantne literature i najboljih praksi navodi se nekoliko konkretnih smjernica i preporuka:

1. Važno je osigurati raznolikost poetskih materijala kako bi se potaknuo širok spektar jezičnih iskustava. To uključuje pjesmice, pjesmice s pokretima, pjesme u rimi, tradicionalne dječje pjesme, priče i ostale verbalne izraze, a širok izbor potiče razvoj djetetovih jezičnih vještina, uključujući bogatstvo rječnika, razumijevanje gramatičkih struktura i izražavanje misli i osjećaja. Čudina-Obradović (2008.) smatra kako su bolje pripremljena ona djeca kojoj su se od najranije dobi čitale i pjevale pjesme u rimi te kasnije imaju manjih govornih poteškoća
2. Aktivna interakcija tijekom poetskih aktivnosti potaknut će angažman djeteta i jačati emocionalnu povezanost s materijalom. Poticanje djece na pjevanje, plesanje, glasno čitanje ili sudjelovanje u pokretima pomaže u razvoju motoričkih, socijalnih i emocionalnih vještina.
3. Ponavljanje i ritmički obrasci u pjesmicama pomažu u jačanju pamćenja i razumijevanja. Ovi elementi također potiču razvoj svjesnosti o ritmu, tonu i intonaciji, što je važno za razvoj jezičnih vještina.
4. Dijete ima jedinstvene potrebe i interese, pa je važno prilagoditi poetske aktivnosti prema tim individualnim karakteristikama pojedinca. Potrebno je osigurati da aktivnosti budu prilagođene razini razvoja, temperamentu i jezičnim sposobnostima svakog djeteta, kako bi se omogućila maksimalna korist od uporabe poetskih struktura.

5. Roditelji i skrbnici igraju ključnu ulogu u podršci djetetovom razvoju kroz poetske aktivnosti. Pružanje smjernica i materijala roditeljima za poticanje djetetovog sudjelovanja u poetskim aktivnostima kod kuće, doprinosi kontinuiranom razvoju jezičnih vještina. Posokhova (1999) u priručniku za roditelje savjetuje što više čitanja poezije djetetu.
6. Poticanje kreativnosti i slobode izražavanja omogućuje djetetu da se izrazi na svoj način i izgradi samopouzdanje. Pružanje prilika za stvaranje vlastitih pjesmica ili interpretacija postojećih pjesmica potiče djetetovu maštu i izražavanje vlastitih osjećaja.
7. Redovito praćenje djetetovog sudjelovanja, reakcija i napretka omogućit će prilagodbu poetskih aktivnosti kako bi se zadovoljile mijenjajuće potrebe i interesi djeteta. Fleksibilnost u prilagodbi aktivnosti osigurava da se djeci pruži iskustvo koje podržava njihov cjelokupni razvoj.

Ove detaljnije smjernice omogućit će bolje razumijevanje načina na koji se poetske strukture mogu integrirati u svakodnevni rad s djecom jasličke dobi radi poticanja razvoja jezičnih, emocionalnih i socijalnih vještina.

4.4. Prikaz dosadašnjih i poticanje budućih istraživanja

Poetske strukture temeljem dosadašnjih istraživanja, pokazale su se korisnima i za poticanje razvoja djece jasličke dobi na više područja. Naime, istraživanja su sugerirala pozitivnu povezanost između dijela poetskih aktivnosti i jezičnih vještina, uključujući bogatstvo rječnika, gramatičku strukturu i prepoznavanje jezičnih obrazaca. Osim toga, poetske aktivnosti su pozitivno utjecale i na emocionalni razvoj djece, potičući djecu na izražavanje osjećaja, socijalnu interakciju...

Međutim, iako dosadašnja istraživanja nude vrijedan uvid u ulogu poetskih struktura u ranom djetinjstvu, neki izazovi i nedostaci će zahtijevati daljnje istraživanje. Na primjer, iako su neka istraživanja potvrdila pozitivan utjecaj poetskih aktivnosti na razvoj djece, potrebno je provesti istraživanje u kojem se otkriva specifičnost koje vrste strategija i materijala mogu biti efikasne. Također, važno je ispitati kako kontekst, uključujući obiteljsku, vrtićku i kulturnu pozadinu, utječe na poetske aktivnosti.

Nastavak kontinuiranih istraživanja u ovom području je jako važan jer će moći pružiti bolje razumijevanje načina na koji ove aktivnosti djeluju. Također, kontinuirana istraživanja mogla bi istražiti kako različite vrste poetskih aktivnosti utječu na razvoj različitih aspekata djetetovog razvoja, uključujući jezične, emocionalne, kognitivne i socijalne vještine. Osim toga, istraživanja mogu pružiti smjernice za prilagodbu poetskih aktivnosti prema individualnim potrebama i interesima djeteta. Zbog dosadašnjih istraživanja i potrebe za nastavkom istraživanja u ovom području, jasno je kako su poetske strukture važan resurs za poticanje cjelokupnog razvoja djece jasličke dobi. Kontinuirana istraživanja u ovom području mogu pružiti dublje razumijevanje uloge poetskih aktivnosti u ranom djetinjstvu te pružiti smjernice za najbolju praksu u radu s djecom jasličke dobi. Na taj način može se bolje podržati djetetov cjelokupni razvoj i osigurati mu optimalne uvjete za učenje i rast.

5. RAZLIČITI ASPEKTI UPORABE POETSKIH STRUKTURA U KONTEKSTU RANOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

5.1. Tipovi poetskih struktura i njihove karakteristike

Poetski tekstovi su riznice riječi kojima se obogaćuje dječji rječnik. Ako se predstave djeci na njima prihvatljiv način, biti će dobar poticaj za razvijanje jezika i govora, ali i za poticanje emocionalnog razvoja.

5.1.1. Malešnice

Malešnice su dječje pučke pjesme, koje se prenose s generacije na generaciju, a od iznimne su važnosti za razvoj djece rane i predškolske dobi. Ove pjesme, često jednostavne i ritmične, nude brojne poticaje za razvoj jezičnih, kognitivnih, socijalnih i emocionalnih vještina kod djece. Crnković (1998) navodi da su takve pjesmice zapravo namijenjene mališanima te im je najprikladniji naziv „hrvatske pjesme malešnice“.

Malešnice igraju važnu ulogu u očuvanju kulturne baštine i jezika, dok istovremeno doprinose cjelokupnom razvoju djeteta.

Podjela malešnica prema strukturno- motivskim skupinama

Podjela malešnica prema strukturno- motivskim skupinama je: „abeceda, ajdmo spat, baka i djed...“ (Crnković, 1998: 15).

1. **Abeceda malešnice** su one u kojima se prva četiri slova nabrajaju prema abecedi, te se tako djeca upoznaju s abecedom i počinju usvajati slova. Primjer jedne takve malešnice je:

A Be Ce De

Mačka prede.

Miš se mota

Preko plotu.

(Crnković, 1998: 45)

Ovakva pjesmica namijenjena je djeci jasličke dobi jer je kratka i lako se pamti.

2. **Ajmo spat** su malešnice koje se pjevaju kad se dijete uspavljuje, a primjer jedne takve pjesme je:

Diegu, diegu,
mujcek je na briegu;
žava v loncu,
mujcek pak na stolcu.

(Crnković, 1998: 53)

Ove malešnice se pjevaju prilikom uspavljivanja djece jer potiču smirenost i opuštenost.

3. **Baka i djed** su malešnice u kojima likovi nisu simpatični te su takve pjesmice obično rugalice koje sadrže grube riječi, pa neke od njih gube veselost i šaljivost. Primjer jedne takve pjesme je:

Stara baba od sto let
pojala je mišu rep.
Ni njoj bilo dosti,
Pojala je mužu kosti.

(Crnković, 1998: 54)

Ova malešnica je namijenjena djeci starije dobi jer sadrži grube riječi. S obzirom na to da imaju negativnu poruku potrebno je razgovarati sa djecom da takva pjesmica opisuje situacije koje se inače ne događaju u stvarnom svijetu.

Nadalje, vrste malešnica prema Crnkoviću (1998) su: uspavanke ili usपालice, bajalice, brojalice, razbrajalice, nabrajalice, tepalice, molitvice, pitalice, rugalice, zagonetke ili zagonetalice, pjesme za igru ili igralice i pjesme za kolo, cupkalice,

hincalice, izmišljalice, zamišljalice, oponašalice, dodirivalice, nagomilavalice ili nabrajalice...Ovi nazivi opisuju značenje pjesme, no one se upotrebljavaju za različite svrhe, a ne samo za ono što im govori naziv. Također Crnković (1998) navodi da bi bilo najbolje hrvatske malešnice podijeliti prema motivima, ali bez formalnosti.

U Pregledu hrvatske dječje poezije Zalar (1991) govori kako nema prave dječje pjesme, bez obzira na pouku koju se želi prenijeti ako nema umjetničkog momenta. On razlikuje tri pristupa dječjoj poeziji:

1. Prvi pristup govori da je dječja poezija dio sveukupne poezije, a čine je djela liska djetetu. Dječja poezija se piše u raznim oblicima vodeći računa o starosti djece.
2. Drugi pristup smatra govori da se sve pjesme pristupačne djeci smatraju dijelom dječje poezije. Bitno je da djeca u njima uživaju, a ne njihova struktura i poetska obilježja.
3. Treći pristup govori o specifičnom dječjem pogledu na svijet, koji je spontan, prirodan i neposredan, te ga uspoređuje s naivnim slikarstvom u umjetnosti.

Zalar (1991) navodi kako je zajedničko svima ovim pristupima to da dječja poezija ima obilježja djetinjstva te je zato i namijenjena djetetu, što ne znači da je ne mogu čitati i odrasli.

5.1.2. Rima i ritam

Karakteristike pjesama koje koriste ritam i rima odlikuju se završnim riječima slične zvučne strukture i ponavljajućim uzorcima naglaska i pauza. Boltižar (2016) kaže da je rima vrlo važna u pjesmama jer ona je jedan od aspekata zvučnosti. Boltižar (2016) naglašava kako djecu toliko ne zanima sadržaj, koliko ih zanima sama zvučnost jezika pa uživaju u svakojakim kombinacijama riječi.

Primjer za takve pjesme su dječje pjesme poput "Kad si sretan" čiji autor nije poznat.

Pjesmice s rimom i ritmom poželjne su u dnevnim rutinama djece npr. u rutini svlačenja i oblačenja prije izlaska na vanjski prostor vrtića. Primjer pjesmice s ritmom i rimom u dnevnoj rutini čiji autor nije poznat:

Evo baš je lijepi dan,

mala djeca žele van.

Obuci se i ti,

da se možeš igrati!

Koristeći se ovom pjesmicom djeca mogu povezati svoje dnevne obaveze poput oblačenja i svlačenja s igrom i zabavom.

5.1.3. Brojalice i igre s riječima

Marković (2019) definira brojalicu kao kratku pjesmicu odnosno jezičnu umotvorinu koja je ritmična jer do izražaja dolazi ritam i melodičnost ili šala. Prema Jurišić i Sam Palmić (2002) brojalica ima iznimno veliku odgojnu težinu jer omogućuje djetetu da odabere određenu igrz, redoslijed, sljedećeg igrača...

Primjer za brojalicu u igrama je: „Ide maca oko tebe“ nepoznatog autora.

Ide maca oko tebe,

pazi da te ne ogrebe,

čuvaj mijo rep,

da ne budeš slijep,

ako budeš slijep,

otpast će ti rep!

5.1.4. Priče u stihu

Njihove karakteristike su da pričaju priču, kombinirajući narativne elemente s poetskim strukturama.

"Ježeva kućica" od Branka Ćopića je poznata priča u stihu za djecu. Također, još jedan primjer priče u stihu je: „Lav i glista“ od autorice Eme Pongrašić. Namijenjena je najmlađima, a govori o jednom lavu koji je upoznao glistu. Ukratko, priče u stihu nisu samo sredstvo za pripovijedanje, već su i moćan alat koji podržava njihov cjelokupni razvoj.

5.2 Utjecaj poetskih struktura na razvoj djece

Poetske strukture imaju pozitivan učinak na cjelokupni razvoj djece. Jurić (2021) kaže da je dobro od najranije dobi upoznati djecu s poezijom namijenjenom upravo njima jer nema ljepšeg načina učiti o svojim emocijama, kako se nositi s njima, čitati i slušati slikovito riječima prikazan svijet oko sebe, a pritom spontano usvajati jezik kojim je ta poezija napisana. U nastavku opisat će se emocionalni, kognitivni i socijalni razvoj djece.

5.2.1. Emocionalni razvoj

Ivandić (2022) ističe da se kroz glazbu djeca osjećaju i prepoznaju o kojim se osjećajima radi u određenoj situaciji, uče ih imenovati, te na koje sve načine možemo izraziti svoje osjećaje. Peteh (2018) navodi kako pjesništvo u radu s djecom pomaže u razvoju socijalnih i emocionalnih osobina djeteta. Također, sudjelovanje u recitiranju pjesama i brojalica može povećati dječje samopouzdanje. Pjesme i rime koje djeca poznaju pružaju im osjećaj udobnosti i sigurnosti, razvija empatiju i emocionalnu inteligenciju. Ovo može biti osobito važno u prijelaznim trenucima tijekom dana. Pomažu djeci da verbaliziraju vlastite osjećaje.

5.2.2. Kognitivni razvoj

Kuvač i Cvikić (2002) govore o pozitivnom utjecaju poetskih tekstova na usvajanje jezika. Ponavljanje riječi i fraza proširuje vokabular i poboljšava jezične vještine. Ponavljanje pjesmica i brojalica pomaže djeci razviti sposobnosti pamćenja. Ivandić

(2022) kaže da glazbene aktivnosti pomažu fokusirati pažnju, razvijaju koncentraciju i pamćenje.

5.2.3. Socijalni razvoj

Grupno muziciranje utječe na disciplinu, na osjećaje pripadnosti, odgovornosti i postignuća, razvija se svjesnost o važnosti timskog rada. Uz sve, razvija se i samo izražavanje, poboljšava samopouzdanje, povećava se samopoštovanje, socijalni razvoj i uživanje te osjećaj iskustva (Nikolić, 2017). Priče u stihu omogućuju djeci da se identificiraju s likovima, razvijajući empatiju i razumijevanje. Peteh (2018) kaže kako pjesmice potiču igru i vedro raspoloženje. Diskusije o pjesmama i njihovim značenjima potiču verbalnu komunikaciju i razvijaju sposobnost empatije.

6. POETSKE KOMPETENCIJE ODGOJITELJA

Analiza ukazuje na nužnost odgojiteljske uloge u efikasnoj primjeni poetskih struktura. Aktivna podrška, individualizacija pristupa i kreativnost odgojitelja ključni su za postizanje pozitivnih rezultata. Kurikulum (2014) napominje da se djeca iste kronološke dobi vrlo često razlikuju s obzirom na osobne kompetencije i razvojne mogućnosti, upravo zbog toga odgojitelji trebaju individualizirati pristup prema djeci. Đuranović, Klasnić i Matešić (2020) smatraju da je uloga odgojitelja ključna u razvoju kreativnosti kod djece, zato navode kreativnost kao vrlo bitnu i nužnu karakteristiku odgojitelja. Upravljanje poetskim aktivnostima zahtijeva senzitivnost od strane odgojitelja kako bi se prilagodio ritam i potrebe svakog djeteta. Poetske kompetencije odgojitelja u jaslicama igraju ključnu ulogu u poticanju kreativnosti, jezičnog razvoja te emocionalnog i socijalnog angažmana djece. Kako bi odgojitelji mogli provoditi glazbene aktivnosti s djecom, potrebno je da njihove umjetničke kompetencije budu iznimno razvijene te moraju znati odgovarajuće načine koje mogu potaknuti dječju kreativnost i utjecati na njihov holistički razvoj (Bačlija-Sušić i Županić-Benić, 2018). Odgojitelj bi trebao shvatiti da će dijete najviše napredovati kada se poučavanje može povezati s onim što dijete već zna te iskoristiti dječju ljubav prema igri u interakciji s jezikom kroz korištenje dječjih pjesmica koje sadrže element zabave i igranja s jezikom. Sa psihološkog stajališta, neke pjesmice, ako se s njima postupa na razvojno prikladan način, mogu djeci osigurati alate za stjecanje potrebnih znanja o sebi i svijetu oko sebe te neizostavnu vještinu suočavanja s emocijama, dakle pomažu im u razvoju emocionalne inteligencije. Osim toga, pjevanje u jasličkoj skupini može rezultirati stvaranjem grupnog identiteta, zajedničkog društvenog iskustva, osjećaja sigurnosti i snage, motivacije i osjetilnog užitka u riječima i ritmu. Mendeš, Marić i Goran (2020) navode da su riječi i ritam pjesme nepresušna inspiracija za igru i rad koja potiče djecu na razvoj stvaralačke mašte. Dakle, korištenje dječjih pjesmica za malenu djecu pomaže stvaranju pozitivne atmosfere u skupini i podizanju njihove motivacije za učenje, jer osim što pridonosi učenikovom osjećaju pripadnosti, izvođenje pjesmica može imati učinak pojačanog osjećaja ponosa i postignuća za pojedinu djecu. Odgojitelji mogu razvijati svoje poetske kompetencije na više načina:

1. Odgojitelji trebaju prepoznati važnost poezije u ranoj dječjoj dobi. Jurić (2021) navodi kako se poetskim tekstovima razvija se emocionalna inteligencija zajedno s jezikom i govorom, širi se vokabular, razvija se sluh i osjećaj za ritam.
2. Razvijajući svoje vještine u pisanju poezije mogu stvarati originalne tekstove ili prilagoditi postojeće kako bi zadovoljili potrebe i interese djece. To omogućava personaliziran pristup učenju i potiče inovativnost. Jurić (2021) navodi da je zadaća odgojitelja da djeci na prikladan i zanimljiv način prezentira poetske tekstove.
3. Razumijevanje razvojnih faza djece u jaslicama omogućava odgojiteljima prilagodbu poetskih aktivnosti prema sposobnostima i interesima svakog djeteta. Time se potiče i poštuje individualni rast i razvoj djece. Jurić (2021) naglašava da je važno imati na umu da djeca nikako ne bi pod prisilom trebala slušati ili čitati poetske tekstove.
4. Odgojitelji bi trebali biti sposobni integrirati poeziju u različite aspekte dnevnih aktivnosti, kao što su priče i instrumentalna glazba prije spavanja, ritmičke igre... To stvara multisenzorno iskustvo koje potiče sveobuhvatan razvoj. Jurić (2021) također kaže da bi odgojitelji trebali bi potaknuti djecu na slušanje i motivirati ih za aktivnosti.
5. Poetske aktivnosti potiču komunikaciju među djecom i odgojiteljima. Razvoj komunikacijskih vještina pomaže u izgradnji pozitivnog okruženja, potiče dijalog i razumijevanje. Jurić (2021) navodi kako se slušanjem i odgovaranjem na dječje potrebe stvara rana emocionalna komunikacija koja pomaže daljnjem jezičnom ali i cjelokupnom razvoju djeteta.
6. Odgojitelji bi trebali prenijeti svoju ljubav prema poeziji na djecu. Entuzijazam odgojitelja može potaknuti dječju znatiželju i ljubav prema riječima i izrazu. Jurić (2021) kaže kako kompetentni odgojitelji, roditelji i sve osobe koje daju veliki doprinos odgoju djece i njihovom cjelokupnom razvoju čine poticajno okruženje u kojem djeca suptilno usvajaju znanja koja su važna kroz cijeli život.
7. Informiranje roditelja o važnosti poezije i uključivanje roditelja u poetske aktivnosti stvara partnerski odnos u poticanju dječjeg razvoja. Odgojitelj je dužan upoznati roditelje kako moraju birati književne vrste primjerene dobi djeteta te kvalitetnog sadržaja i ilustracije (Čudina-Obradović, 2002)

U konačnici, poetske kompetencije odgojitelja u jaslicama doprinose oblikovanju pozitivnog i poticajnog okruženja za rast i razvoj najmlađih članova zajednice. Odgojitelji mogu poduzeti korake u educiranju roditelja o važnosti poezije u razvoju djeteta. Suradnja s roditeljima pruža priliku za dijeljenje iskustava i poticanje korištenja poetskih elemenata kod kuće. Razvijanje poetskih kompetencija odgojitelja tako postaje ključno sredstvo u oblikovanju poticajnog okruženja koje podupire sve aspekte razvoja djece u jaslicama. Kako bi uspješno razvijali kreativnost kod djece, odgojitelji moraju biti svjesni njezine važnosti, vjerovati u dijete i njegove sposobnosti, kontinuirano se stručno usavršavati te i sami raditi u okruženju koje potiče njihovu kreativnost (Đuranović, Klasnić i Matešić, 2020).

6.1. Rano poticanje poetske osjetljivosti kod djece

U jaslicama, utemeljen pristup korištenja poetskih struktura u poučavanju najmlađe djece obuhvaća široki spektar diskursa i metoda. Ivandić (2022) naglašava da kako bi se pridobila djetetova pažnja i potaknulo sudjelovanje i ostvarenje dobrobiti trebaju se birati sadržaji koji glazbeno, tekstualno i tematski odgovaraju dobi djeteta. Rano poticanje poetske osjetljivosti kod djece zahtijeva integriran pristup koji obuhvaća različite aspekte razvoja jezičnih, emocionalnih i kreativnih sposobnosti, a neke od smjernica su:

1. Raznovrsno čitanje podrazumijeva čitanje dječjih knjiga s različitim temama, stilovima i žanrovima poezije. Vodovnik (2023) navodi da ako čitamo djetetu raznovrstan sadržaj ono će učiti o različitim temama te će tako postepeno otkrivati svoje interese.
2. Razgovori o poeziji tj. odslušanim pjesmama kako bi se potaknulo razumijevanje i interpretacija istih. Boltižar (2016) kaže da je važno s djecom razgovarati kako bi se utvrdilo dječje razumijevanje sadržaja te kako bi djeca imala priliku izraziti vlastito mišljenje i osjećaje.
3. Važno je poticati igru riječima i stvaranje vlastitih rima te podupirati djecu u eksperimentiranju s jezičnim oblicima. Čudina-Obradović (2008) kaže kako djeca koja i sama ponavljaju, dopunjuju pa zatim pamte i samostalno reproduciraju jednostavne stihove u rimi imaju manje teškoća u kasnijoj glasovnoj raščlambi riječi.

4. Razvoj slušne percepcije ima važnu ulogu u budućem glazbenom razvoju. Ukoliko djetetu ponudimo ugodne zvukove, utječemo na poboljšanje njegove slušne percepcije što je važno za njegov daljnji glazbeni razvoj (Marić, 2013).
5. Uključivanje roditelja u proces poticanja poetske osjetljivosti, pružajući im resurse i savjete za podršku dječjem pjesničkom razvoju. Jurić (2021) navodi kako kompetentni odgojitelji i roditelji čine poticajno okruženje u kojem djeca suptilno usvajaju znanja koja su važna kroz cijeli život.

Kombinacija ovih aktivnosti stvara poticajno okruženje koje potiče poetsku osjetljivost kod djece, potičući raznolikost izraza i ljubav prema jeziku. Integracija refleksivnih praksi potiče odgojitelje da kontinuirano prilagođavaju poetske aktivnosti kako bi bolje odgovarale individualnim potrebama djece. Prilagođavanje poetskih aktivnosti kako bi se pridružila dječjem raznolikom iskustvu, uključujući različite kulture, jezike i obiteljske dinamike. Kroz ovako sveobuhvatan pristup, osigurava se da poetske strukture, ne samo da obogaćuju jezični razvoj, već i potiču cjelokupni razvoj djeteta u različitim aspektima.

6.2. Razlike i sličnosti u znanstvenim radovima autora o uporabi poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi

Istraživanja ukazuju na to da izlaganje djece jasličke dobi poetskim strukturama, poput rima, pomaže u razvoju jezičnih vještina. Rime olakšavaju prepoznavanje zvuka i ritma jezika, potičući fonološku svijest. Kako navodi Peteh (2018) dijete kroz pjesmice uči slušati glazbu riječi, stvara akustičke predodžbe, razvija osjećaj za ritam i sluh.

Što se tiče motoričke vještine i koordinacija autori naglašavaju važnost poetskih aktivnosti koje uključuju pokrete i geste kako bi potaknule razvoj motoričkih vještina i koordinaciju. Ples i ritmički pokreti pridonose fizičkom razvoju djece. Poetske strukture, često povezane s izražavanjem emocija, doprinose emocionalnom razvoju. Interaktivne pjesme koje uključuju dijalog i geste potiču socijalnu interakciju među djecom.

Nadalje, radovi ističu da zajedničko sudjelovanje u poetskim aktivnostima može jačati veze između djece i odgojitelja, stvarajući osjećaj zajedništva i podrške unutar skupine. Neki autori ističu potrebu za prilagođavanjem poetskih aktivnosti prema individualnim potrebama djece. Razumijevanje različitih stilova učenja važno je za uspješnu primjenu poetskih struktura. Također, neki autori iznose kritičke perspektive prema tradicionalnim pristupima uporabe poetskih struktura. Pitanja o prenošenju normi i stereotipa putem tradicionalnih dječjih pjesama postaju predmet rasprava. Istraživanja često prepoznaju važnost uključivanja roditelja u poetske aktivnosti kod kuće. Sudjelovanje roditelja u pjevanju pjesmica ili čitanju priča može dodatno potaknuti ljubav prema poeziji kod djece.

Najčešće, znanstveni radovi ističu pozitivne učinke upotrebe poetskih struktura u ranoj dječjoj dobi, potičući integralni razvoj djeteta u jezičnom, emocionalnom, socijalnom i motoričkom smislu.

7. PRIMJERI IZ PRAKSE I TEORIJSKI OKVIRI

Primjeri iz prakse imaju ključnu ulogu u primjeni teorijskih okvira jer omogućuju povezivanje apstraktnih ideja s konkretnim situacijama. Kroz primjere može se vidjeti kako se teorije provode u stvarnim uvjetima te koliko su učinkovite u praksi. Osim toga, primjena teorije u praksi otkriva moguće nedostatke ili ograničenja teorijskih pristupa, što može poslužiti kao temelj za njihovu daljnju nadogradnju. Tako praksa pridonosi razvoju teorije. Močinić (2011) navodi kako se stručno-pedagoška praksa doživljava samo kao prilika za primjenu teorijskih znanja, a princip „učenje iz prakse“ još se uvijek malo primjenjuje.

Navest će se nekoliko primjera iz prakse.

1. Integracija pjesmica s pokretima u svakodnevne rutine u jaslicama.

Prema teoriji socio-konstruktivizma, aktivno sudjelovanje djeteta u poetskim aktivnostima potiče konstrukciju znanja i razvoj socijalnih vještina putem interakcije s drugima i okolinom. Peteh (2018) navodi kako odgojitelj mora biti dobar poznavatelj zbirke dječjih pjesama kako bi mogao dobro izabrati pjesmu i adekvatno je primijeniti. Odgojitelj to primjenjuje u praksi tako da u jaslicama redovito integrira pjesmice s pokretima u jutarnje i popodnevene rutine. Na primjer, pjesmica o pranju ruku može biti popraćena pokretima koji simuliraju pranje ruku. Ova aktivnost potiče djetetovu svjesnost o higijeni, motorički razvoj i socijalnu interakciju dok djeca sudjeluju zajedno. Odgojitelj treba pratiti napredak djeteta u svakodnevnim aktivnostima te primjećivati moguća poboljšanja u motoričkim vještinama, jezičnoj interakciji i socijalizaciji ukoliko ona postoje.

2. Korištenje rimovanih priča za poticanje jezičnog razvoja i kreativnosti.

Prema teoriji višestrukog predstavljanja, poetske strukture kao što su rimovane priče omogućuju djeci da predstavljaju i razumiju svijet oko sebe kroz različite modalitete poput jezika, pokreta i vizualnih elemenata. Milovina (2020) naglašava kako odgojitelj u odgojno-obrazovnoj praksi treba koristiti rimovane pjesmice kako bi potaknuo jezični razvoj i kreativnost djece. Autorica također navodi da djeca recitirajući rime uče vokabular, pravilno i jasno izgovaranje te uče modulirati njihov glas. Djeca izgovarajući rime, vole glumiti i dramatisirati radnje likova.

Integracijom pjesmica s pokretima i korištenjem rimovanih priča u radu s djecom jasličke dobi možemo izvući sljedeće glavne pouke kao što su:

1. Sudjelovanje djece u poetskim aktivnostima potiče razvoj različitih vještina.
2. Sudjelovanje djece u pjesmicama s pokretima ili stihovanim brojalicama, potiče razvoj motoričkih, jezičnih, kreativnih i socijalnih vještina.

Poetske strukture su svestrani alat za poticanje različitih aspekata djetetovog razvoja. Kroz kreativno i interaktivno sudjelovanje u poetskim aktivnostima, djeca imaju priliku razviti širok spektar vještina koje su važne za cjelokupni razvoj u ranom djetinjstvu. Prilagodba aktivnosti individualnim potrebama djeteta ključna je za uspjeh. Prilagodba poetskih aktivnosti prema individualnim interesima, sposobnostima i potrebama djeteta omogućuje maksimalnu korist od tih aktivnosti i potiče njihov napredak. Kontinuirano praćenje i evaluacija djetetovog napretka važno je za prilagodbu pristupa. Praćenje djetetovog sudjelovanja i reakcija tijekom poetskih aktivnosti omogućuje odgojiteljima da prilagode svoj pristup kako bi podržali djetetov daljnji razvoj. Ove pouke naglašavaju važnost integracije poetskih aktivnosti u rad s djecom jasličke dobi i ističu potencijalne koristi koje takve aktivnosti mogu donijeti u razvoju djeteta. Razumijevanje ovih pouka pomaže odgojiteljima i roditeljima da bolje podrže djetetov razvoj kroz kreativne i interaktivne aktivnosti, prilagođene individualnim potrebama i interesima djeteta.

8. RASPRAVA

Razvoj jezika i komunikacijskih vještina kod djece jasličke dobi od presudne je važnosti za njihov kasniji kognitivni, emocionalni i socijalni razvoj. U posljednje vrijeme sve se više pažnje posvećuje korištenju različitih umjetničkih formi, uključujući poeziju, kao sredstvo za poticanje ovih vještina. Poetske strukture, sa svojim ritmom, rimom i melodičnošću, pružaju jedinstvene mogućnosti za poticanje dječje mašte i jezičnih sposobnosti. Ova rasprava temelji se na analizi znanstvenih i stručnih radova koji istražuju utjecaj poezije na djecu jasličke dobi

Poezija, sa svojim ritmičkim i rimovanim elementima, može značajno doprinijeti kognitivnom razvoju djece. Ritmički obrasci olakšavaju prepoznavanje i pamćenje riječi, što je ključno za razvoj vokabulara. Prema istraživanju ritam i rima pomažu djeci rano učenje čitanja i pisanja. Djeca jasličke dobi često uživaju u ponavljanju i ritmičnim igrama, što može dodatno potaknuti njihovu pažnju i koncentraciju.

Poezija također igra značajnu ulogu u socio-emocionalnom razvoju djece. Recitiranje pjesmica i rimovanih priča može pružiti osjećaj sigurnosti i predvidljivosti, što je posebno važno za malu djecu. Uz to, zajedničko sudjelovanje u poetskim aktivnostima može ojačati veze između djece i njihovih skrbnika ili vršnjaka. Radovi također ističu kako pjesme i rime mogu pomoći djeci u izražavanju emocija i razvoju empatije, budući da često sadrže jednostavne, ali snažne emotivne poruke.

Poezija potiče dječju kreativnost i maštu kroz bogate i slikovite izraze. Djeca se kroz pjesme i rime susreću s neobičnim slikama i konceptima koji mogu potaknuti njihovu maštovitost. Prema analizi ovih radova, korištenje poezije u ranom djetinjstvu može potaknuti kreativno mišljenje i divergentno razmišljanje, što su ključne komponente za rješavanje problema i inovativno razmišljanje kasnije u životu.

Uvođenje poezije u svakodnevne aktivnosti s djecom jasličke dobi može biti izuzetno jednostavno i učinkovito. Odgojitelji i roditelji mogu koristiti kratke, ritmične pjesme tijekom rutinskih aktivnosti, kao što su oblačenje, pranje ruku ili spremanje igračaka. Bitno je napomenuti da poezija za djecu jasličke dobi treba biti jednostavna, ritmična i vizualno bogata, kako bi zadržala njihovu pažnju i potaknula njihovu znatiželju.

Implementacija poezije u svakodnevne aktivnosti može biti jednostavna i korisna strategija za odgojitelje i roditelje, pružajući djeci bogato i stimulirajuće okruženje za njihov razvoj.

Ograničenja ovog diplomskog rada su višestruka, npr. mjerenje učinka poetskih struktura je izazovno zbog nedostatka standardiziranih instrumenata za tako malu djecu (djeca jasličke dobi nemaju dovoljno razvijene jezične sposobnosti da bi u potpunosti razumjela i izrazila se kroz poetske strukture). Interdisciplinarna priroda istraživanja koja kombinira elemente obrazovanja, psihologije i književnosti, zahtijeva temeljito razumijevanje svih disciplina. Praktična ograničenja uključuju nedostatak resursa i edukacije za odgojitelje, koji možda nisu dovoljno osposobljeni za učinkovito korištenje poetskih struktura u radu s djecom. Individualne razlike među djecom, kao što su razlike u interesima, pažnji i sposobnostima, također mogu utjecati na rezultate istraživanja. Literatura i istraživanja na ovu temu su ograničena što predstavlja dodatni izazov. Svjesnost o ovim ograničenjima može pomoći u kreiranju budućih studija i unaprjeđenju odgojno-obrazovnih praksi.

9. ZAKLJUČAK

Akademskom pristupu radu s djecom jasličke dobi, uključivanje poetskih struktura donosi velike mogućnosti za razvoj kognitivnih, jezičnih i emocionalnih sposobnosti. Kroz upotrebu poetskih elemenata, odgojitelji mogu oblikovati aktivnosti koje potiču maštovito razmišljanje, kreativnost i emocionalnu inteligenciju kod djece jasličke dobi. Jaslice predstavljaju jako važno razdoblje za razvoj djeteta, gdje se gradi osnovna struktura ličnosti. Stvaranje i interpretacija poetskih pjesama ili priča koje istražuju teme koje su poznate djeci, kao što su prijateljstvo, osjećaji ili svakodnevne aktivnosti može pomoći djeci da bolje razumiju svoje i tuđe emocije te im olakšava izražavanje istih. Kroz ovakve aktivnosti, odgojitelji mogu pridonijeti razvoju emocionalne inteligencije, što je ključno za cjelokupni razvoj djeteta. Poetski diskurs također je dobar preduvjet za razvoj jezičnih vještina. Rime, ritam i igre riječima ne samo da čine učenje jezika zabavnim, već i podržavaju razvoj fonološke svijesti, što je važno za kasnije vještine čitanja i pisanja. Pjesmice i priče koje uključuju ponavljanje zvukova ili riječi mogu doprinijeti jačanju jezičnih temelja djece. Važno je naglasiti da je primjena poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi dinamičan proces koji zahtijeva prilagodljivost i kreativnost odgojitelja. Pažljivo osmišljene aktivnosti s poetskim elementima trebaju biti usklađene s individualnim potrebama i interesima djece. U konačnici, poetske strukture, omogućavajući djeci da se istražuju kroz umjetnost i igru, čime se postavlja temelj za daljnji razvoj njihovih sposobnosti. Integracija poetskih struktura u akademski diskurs o radu s djecom jasličke dobi predstavlja pristup koji je izuzetno koristan. Djetinjstvo samo po sebi je jako kompleksan pojam, stavljanjem naglaska na razumijevanje poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi postaje ključan aspekt suvremenog pristupa djeci. Raznolikost akademskih diskursa ukazuje na važnost dubljeg sagledavanja poetskih elemenata kao oblikovanja raznolikih aspekata djetetova rasta i razvoja. Važno je napomenuti da uspješna primjena poetskih struktura zahtijeva prilagodljivost i pažljivo proučavanje potreba i interesa svakog djeteta. Poetski pristup u radu s djecom jasličke dobi treba biti vođen s velikom osjetljivošću prema individualnim razlikama, čime se stvara inkluzivno okruženje koje potiče svako dijete da se izrazi na sebi svojstven način. Spajanje akademskog diskursa s poetskim strukturama u radu s najmlađima donosi dublje razumijevanje, potiče ljubav prema učenju i gradi čvrste temelje za daljnji razvoj.

Ovaj pristup unaprjeđuje stjecanje vještina i znanja djece jasličke dobi i naglašava važnost kreativnosti i emocionalne inteligencije.

Preporuka je da odgojitelji unaprijede svoje prakse uključivanjem poetskih elemenata u svakodnevnu interakciju s djecom, ključno za to je individualno stručno usavršavanje odgojitelja. Uključivanje ovih struktura omogućava djeci izražavanje, potiče njihov kognitivni razvoj, potiče istraživački duh i postavlja temelje za razumijevanje umjetnosti. U ovom radu naglašava se važnost kontinuiranog istraživanja i prilagodbe pedagoških metoda kako bi se osiguralo da se najnovija saznanja o razvoju djece jasličke dobi integriraju u odgojno-obrazovne prakse. Suradnjom između akademske zajednice, odgojitelja i roditelja, može se stvoriti poticajno prostorno-materijalno i socijalno okruženje koje potiče cjelovit razvoj djece. Razumijevanje poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi izlazi iz okvira jednostavne zabave i postaje ključno sredstvo oblikovanja rasta i razvoja najmlađih. Implementacija ovog razumijevanja u pedagoške prakse obogaćuje djetetovo iskustvo i pridonosi stvaranju čvrstih temelja za budući obrazovni uspjeh i emocionalnu dobrobit.

10. LITERATURA

1. Apel, K. i Masterson, J.J., (2004). *Jezik i govor - od rođenja do šeste godine*. Lekenik: Ostvarenje.
2. Bačlija Sušić, B. i Županić Benić, M. (2018) 'Preschool Teachers' Sensibility in Music and Visual Arts as a Foundation for Encouraging Creative Expression in Children. *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 20 (Sp.Ed.3), str. 93–105.
3. Balažić Bulc, T. i Požgaj Hadži, V. (2017) Interakcijske retoričke strategije u znanstvenom diskursu (na primjeru znanstvenog jezika Ivana Ivasa). *Govor*, 34(2), str. 127–151.
4. Boltižar, I. (2016) Poezija u dječjem vrtiću. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
5. Bramwell, G., Reilly, R. C., Lilly, F. R., Kronish, N. i Chennabathni, R. (2011) Creative Teachers. *Roeper Review*, 33(4), str. 228–238.
6. Budinski, V. i Lujić, I. (2018) Mišljenje odgojitelja o metodičkim postupcima za razvoj predvještina čitanja i pisanja. *Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 20(Sp.Ed.2), str. 131–170.
7. Burazin, K. i Jankov, J. (2014) Glazba titrajuće žice. *Osječki matematički list*, 14(1), str. 1–22.
8. Cetinić, J. i Vidaković Samaržija, D. (2014). Ples kao sredstvo izražavanja djece predškolske dobi. U: *Dijete i estetski izričaji: zbornik radova s Međunarodnoga znanstvenog skupa Dijete i estetski izričaji održanoga*, Zadar, Hrvatska, 13.-14.5.2011., Bacalja R., Ivon K. (ur.), Zadar: Zrinski d.d. Čakovec, str. 265-272.
9. Craft, A. (2003) Creative thinking in the early years of Education. *Early Years: An International Journal of Research and Development*, 23(2), str. 143–154.
10. Crnković, M. (1998). *Hrvatske malešnice: dječje pjesme pučkoga izvorišta ili podrijetla*. Zagreb: Školska knjiga.
11. Crnković, M. i Težak, D. (2002). *Povijest hrvatske dječje književnosti od početka do 1955. godine*. Zagreb: Znanje.
12. Kuvač, J. i Cvikić, L. (2002). Pridjevi u ranome jezičnome razvoju: utjecaj pjesama, priča i razbrajalica. U: *2. međunarodni stručno-znanstveni skup Dijete i jezik danas: Učitelj hrvatskoga jezika i učitelj stranoga jezika za učenike mlađe školske dobi*, Vodopija I. (ur.). Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera, Visoka učiteljska škola Osijek, str. 95.-114

13. Čudina-Obradović, M. (2002). *Čitanje prije škole: priručnik za roditelje i odgojitelje*. Zagreb: Školska knjiga.
14. Čudina-Obradović, M. (2008) *Igrom do čitanja*. Zagreb: Školska knjiga.
15. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2004). *Five curriculum outlines: Starting strong: Curricula and pedagogies in early childhood education and care*. Pariz: OECD Publishing.
16. Dobrota, S. (2019) Stavovi odgojitelja predškolske djece prema glazbenim aktivnostima u vrtiću i samoprocjena kompetentnosti za njihovu realizaciju. *Metodički ogledi: časopis za filozofiju odgoja*, 26(2), str. 59–76.
17. Đuranović, M., Klasnić, I. i Matešić, I. (2020) Poticanje dječje kreativnosti u predškolskim ustanovama. *Školski vjesnik : časopis za pedagoškijsku teoriju i praksu*, 69(1), str. 111–132.
18. Education Scotland (bez datuma) O Škotskom kurikulumu za izvrsnost. Dostupno na: <https://education.gov.scot/curriculum-for-excellence/about-curriculum-for-excellence/> (Pristupljeno: 05.05.2024.).
19. Epstein, A.S. (2012). *The HighScope Preschool Curriculum: Language, Literacy, and Communication*. High/Scope Press.
20. Habuš Rončević, S. (2014) Neke suvremene uloge odgojitelja u glazbenom odgoju djece rane i predškolske dobi. *Magistra ladertina*, 9(1), str. 179–187.
21. Huizinga, J. (1992). *Homo ludens*. Zagreb: Naprijed.
22. Ivandić, A. (2022). *Glazba i njezin utjecaj na djecu predškolske dobi*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
23. Jurić, L. (2021). *Poticanje dječjeg jezičnog razvoja poetskim tekstovima*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
24. Jurišić, G. i Sam Palmić, R. (2002). *Brojalica snažni glazbeni poticaj*. Rijeka: Adamić.
25. Katinić-Bakaršić, M. (1999). *Lingvistička stilistika*. Budimpešta: Open Society Institute.
26. Kovač, V. (2021). *Utjecaj glazbe na opći razvoj djeteta*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
27. Lažeta, M. (2021). *Prostorno-materijalno okruženje waldorfskog vrtića kao poticaj razvoju djeteta rane i predškolske dobi*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.

28. Marjanovič Umek, L. (1990). *Mišljenje in govor predšolskega otroka*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
29. Marić, Lj. i Goran, Lj. (2013). *Zapjevajmo radosno: metodički priručnik za odgojitelje, studente i roditelje*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.
30. Marković, K. (2019). *Brojalice u radu s djecom predškolske dobi*. Diplomski rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
31. Martinović, I. i Stričević, I. (2011) Slikovnica: prvi strukturirani čitateljski materijal namijenjen djetetu. *Libellarium: časopis za istraživanja u području informacijskih i srodnih znanosti*, 4(1), str. 39–63.
32. Mendeš, B., Marić, Lj. i Goran, Lj. (2020). *Dijete u svijetu igre: Teorijska polazišta i odgojno-obrazovna praksa*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
33. *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014). Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.
34. Nenadić-Bilan, D. (2014). *Kreativnost u Reggio pedagogiji*. Dijete i estetski izričaj. Zadar: Sveučilište u Zadru.
35. Novak, A. (2021). *Likovne aktivnosti u vrtiću potaknute dječjom maštom*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
36. Nikolić, L. (2018) Utjecaj glazbe na opći razvoj djeteta. *Napredak : Časopis za interdisciplinarna istraživanja u odgoju i obrazovanju*, 159(1–2), str. 139–158.
37. BBC News. (15.12.2015.). What is Curriculum for Excellence? Dostupno na: <https://www.bbc.com/news/uk-scotland-35101835> (Pristupljeno: 05.05.2024.).
38. Perović, M. (2018). *Razvoj pokreta i ritma kod djece predškolske dobi*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
39. Peteh, M. (2018). *Radost igre i stvaranja*. Zagreb: Alinea.
40. Philipps, S. (1999). *Montessori priprema za život: odgoj neovisnosti i odgovornosti*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
41. Pongrašić, E. (2019). *Lav i glista*. Zagreb: Kreativna mreža.
42. Posokhova, I. (1999). *Razvoj govora i prevencija govornih poremećaja u djece: Priručnik za roditelje*. Zagreb: Ostvarenje.
43. Rade, R. (2010). *Ritmičke stimulacije i poticanje ranog govorno-jezičnog razvoja*. *Logopedija*, 2(1), str. 7-11.

44. Rigatti, Z. (2000) Reggio pedagogija - učenje života na krilima mašte. Dijete, vrtić, obitelj: *Časopis za odgoj i naobrazbu predškolske djece namijenjen stručnjacima i roditeljima*, 6(21), str. 9–13.
45. Rojko, P. (2012). *Psihološke osnove intonacije i ritma*. Zagreb: Muzička akademija.
46. Sacks, O. (2012). *Muzikofilija: Priče o glazbi i mozgu*. Zagreb: Algoritam d.o.o.
47. Silobrčić, V. (2008). *Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo*. Zagreb: Medicinska naklada Zagreb.
48. Slunjski, E. (2012). *Tragovima dječjih stopa*. Zagreb: Profil International.
49. Steiner, R. (2008). *Uvod u Waldorfsku pedagogiju*. Sarajevo: Buybook.
50. Suzuki, S. i Honda, M. (1974) *The Suzuki Concept: An Introduction to a Successful Method for Early Music Education*. Mills E., Murphy T.C. (ur.), Berkeley: Diablo Press.
51. Šego, J. (2009). Utjecaj okoline na govorno – komunikacijsku kompetenciju djece; jezične igre kao poticaj govornom razvoju. *Govor*, 26(2), str. 119–149.
52. Valjan Vukić, V. i Berket, J. (2019). Tijek pedagoške godine u Waldorfskim dječjim vrtićima. *Magistra ladertina*, 13(1), str. 207–227.
53. Vodovnik, M. (2023). Zašto je važno da djeca čitaju? *Varaždinski učitelj: digitalni stručni časopis za odgoj i obrazovanje*, 6(11), str. 105–109.
54. Vrandečić, T. i Didović, A. (2010). *Glas i glazbeni instrument u odgoju i obrazovanju*. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: Zagreb.
55. Vudrag, D. (2019). *Waldorfska pedagogija u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju*. Završni rad. Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.
56. Zalar, D. (2002). *Poezija u zrcalu nastave*. Zagreb: Mozaik knjiga.
57. Zalar, I. (1991.) *Pregled hrvatske dječje poezije*. Zagreb: Školska Knjiga.
58. Zelenika, R. (2000). *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*. Rijeka: Ekonomski fakultet.

SAŽETAK

U ovom radu nastoji se objasniti zastupljenost akademskog diskursa u proučavanju različitih aspekata uporabe poetskih struktura u radu s djecom jasličke dobi. Ovim diplomskim radom bit će razjašnjeno trenutačno stanje znanstvene i stručne literature na ovu temu, potaknut će se daljnja istraživanja te uporabom poetskih struktura doprinijeti oblikovanju pedagoškog pristupa u radu s djecom jasličke dobi. Prikazana je prilagodba pedagoških metoda s fokusom na poetska sredstva u radu s djecom jasličke dobi koja ima dubok utjecaj na njihov cjelokupni razvoj. Kroz integraciju ritma, rime i melodije u svakodnevne aktivnosti djece, omogućuje se holistički pristup koji potiče različite aspekte djetetova razvoja. Razvoj jezičnih vještina ključan je element u ovoj fazi, a poetski elementi pružaju bogat jezični kontekst. Djeca uče nove riječi i načine izražavanja, razvijaju sposobnost razlikovanja zvukova te prepoznaju ritmičke uzorke, što pomaže u razumijevanju jezika. S druge strane, emocionalni razvoj potiče se kroz poetske izraze koji omogućuju djeci izražavanje osjećaja i stvaranje emocionalne povezanosti s okolinom. Djeca kroz igre s poezijom koristeći različite teksture, zvukove i pokrete, razvijaju svoje osjetilne sposobnosti, poboljšavaju koordinaciju i grade temelje za kasnije motoričke vještine. Uvođenje poetskih elemenata u rad s djecom jasličke dobi pomaže u poticanju njihovog cjelokupnog razvoja na dubok i sveobuhvatan način.

Ključne riječi: akademski diskurs; djeca; dječja poezija; jaslice; poetska struktura

SUMMARY

In this thesis, an attempt is made to explain the representation of academic discourse in the study of various aspects of the use of poetic structures in work with nursery school children. This graduate thesis will clarify the current state of scientific and professional literature on this topic, will encourage further research, and by using poetic structures will contribute to shaping the pedagogical approach in working with children of nursery age. The adaptation of pedagogical methods with a focus on poetic means in working with children of nursery age has a profound impact on their overall development. Through the integration of rhythm, rhyme and melody in children's daily activities, a holistic approach is enabled that encourages different aspects of the child's development. The development of language skills is a key element at this stage, and poetic elements provide a rich linguistic context. Children learn new words and expressions, develop the ability to distinguish sounds and recognize rhythmic patterns, which helps in understanding language. On the other hand, emotional development is encouraged through poetic expressions that allow children to express their feelings and create an emotional connection with the environment. Through games with poetry, using different textures, sounds and movements, children develop their sensory abilities, improve coordination and build the foundation for later motor skills. Introducing poetic elements into the work with children of nursery age helps to stimulate their overall development in a deep and comprehensive way.

Keywords: *academic discourse; children; children's poetry; nursery; poetic structure*